

VOL. LXVI.

No. 5

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK
AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ

OBSAH:

Statement of ownership. — K. M. Prchal: Bratřím bojujícím na Slovensku. — October 28th, 1918-1944. 28. Říjen 1918 a 1944 (red.) — K 28. výročí úmrtí Kar. Havlíčka. — Jos. Čermák: O všeličem a trochu také o nás. — Věslovanská mobilisace (Vinc. Sedlák). — Br. Ant. Doležal 50 let členem. — Zprávy organizační: Předsenictvo AOS. — Fin. výkaz v září. — Náčennictvo AOS. — Župa Střední. — Župa Východní. — Sokol Detroit, Mich. — Župa Jižní. — Ed. Gregor: Poslejte dítky do čes. škol a do Sokola. — Hlasy vynikajících mužů. — Adresář Obce, Žup a jích odborů. — Jarka Jelínek: Tělocvičná hlídka.

OCTOBER, 1944

Office: 2348 Clinton Ave., Berwyn, Ill.

Entered as Second Class matter May 23, 1929, at Post Office at Berwyn, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Sokol Americký

Official Organ of the American Sokol Union.

Vychází 15. každého měsíce v Berwyn, Illinois.

Pořadatel:

Editor:

JARKA KOŠAR
3122 S. Clinton Ave., Berwyn, Ill.

Výpravčí: LAD MEJDRICH
2348 S. Clinton Ave., Berwyn, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k této a jiné musí být v rukou pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny, a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevracejí a neschovávají déle nežli od čísla do čísla.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý představitel se člen sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ke které jednotě náleží. Nové, odstoupil a vyloučené členy s adresami oznamuje jednatel aneb účetní jednoty jednatel Předsednictva a též výpravčímu každý měsíc.

Úřadovna Předsednictva A. O. S.

VÁCLAV KONEČNÝ, jednatel
(Úřaduje od 9 hod. ráno do 4 hod. odpo.)

2345 So. Kedzie Ave.,

Tel. Rockwell 5085

Chicago, Ill.

436

KAREL M. PRCHAL,
starosta,

2419 S. Scoville Ave.,
Berwyn, Ill.

JARKA JELÍNEK,
náčelník,

1412 W. 18th St.,
Chicago, Ill.

KATA DANKO,
náčelnice,

4955 Henderson Ave.,
Chicago, Ill.

JOSEF FALTA,
pokladník,

3404 W. 26th St.,
Chicago, Ill.

JAR. J. ZMRHAL,
předseda Ústř. Vzděl. Sboru,
4301 W. Cullerton St.,
Chicago, Ill.

JARKA KOŠAR,
vzdělavatel Ústř. Vzděl. Sboru,
3122 S. Clinton Ave.,
Berwyn, Ill.

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS AUGUST 24, 1912,

of Sokol Americký, published monthly at Berwyn, Ill., for October 1st, 1944.

State of Illinois } ss.
County of Cook }

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Jarka Kosar, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the editor of the Sokol Americký and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 411, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business manager are: Publisher, American Sokol Union, 2345 So. Kedzie Avenue. Editor Jarka Kosar, 3122 S. Clinton Ave., Berwyn, Ill. Managing Editor, None. Business Manager, None.

2. That the owner is: (If the publication is owned by an individual his name and address, or if owned by more than one individual the name and address of each, should be given below; if the publication is owned by a corporation the name of the corporation and the names and addresses of the stockholders owning or holding one per cent or more of the total amount of stock should be given.) American Sokol Union. President, Karel M. Prchal, 2419 S. Scoville Ave., Berwyn, Ill. Secretary, Václav Konečný, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. Jos. Falta, Treasurer, 3404 W. 26th St., Chicago, Ill.

3. That the known bondholder, mortgagee, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state.) None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is. (This information is required from daily publications only.)

JARKA KOSAR.

Sworn to and subscribed before me this 27th day of September, 1944.

(Seal.)

GEO. P. KIRCHMAN.

(My commission expires October 23, 1944.)

BUY U. S. WAR BONDS AND STAMPS!

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ

Ročník LXVI.

Berwyn, Ill., 15. října 1944.

Číslo 5.

BRATRĚM BOJUJÍCÍM NA SLOVENSKU.

Projev starosty AOS. K. M. Prchala na krátkovlnném rozhlasu do Evropy pro War Information Office Spojených Států.

Jsem jeden z těch amerických Sokolů, kteří v červenci 1938 stáli vysoko na Bradlech nad Brezovou, hleděli do překrásného slovenského kraje a při památce velikého slovenského junáka a hrdiny Milana Rastislava Štefánika dali svým slovenským bratrům slavný slib: "Věrní slovenským bratrům slavný slib: "Věrní zůstaneme".

A slovenští bratři odpovídali:

"Nikdy nezapřeme jazyk otců svých, ducha národa svého, nezapřeme jednoty československé. Tak nás tomu učili Masaryk, Štefánik i Beneš."

Chápete, jak nám bylo, když potom v březnu 1939 rozvazoval v Bratislavě podle přání Hitlerova tuto jednotu krve a srdcí i rozumu Josef Tiso a zaslíboval slovenskou nádhernou zemi a její poctivý lid germánskému vrahu Hitlerovi? Vaše rodná země byla Jidášem zaprodána jako Ježíš na Golgatě. Slovenský lid upadl do hlubokého hoře.

Tehdy jste, bratři naši, vy, naše světlo a slunce, vy, děti Jánošíkovy, stáli před námi jako nesmírná naděje. Věděli jsme, že roduvěrní Slováci nedovedou zrazovat. Byli jsme pevné víry, že roduvěrné Slovensko nedovede žít v otroctví.

Čekali jsme trpělivě. Kolem nás zněl hanebný výsměch nehodných. Ale my jsme neklesali ve své víře. Čekali jsme na vás, myslili na naši československou vlast. Viděli jsme v černé noci města pod vašimi horami a dědinky na svazích hor. Jediné světlo nezahořelo ve tmách. A naše úzkost volala: Jsou naši ještě živi? Neubili vrazi jejich slovenskou duši?

Tak ticho bylo pod Tatrami. Ale naše srdce odpovídalo za vás: Neubili! To slovenský a český Lazar jen spí. Přejde jednou chvíle, vstane ze své smrtelné mráčky, nad slovenským krajem, dolinami i horami zdvihne se nesmrtelný Jánošíkův zjev. A s ním se zdvihne slovenský lid.

Dočkali jsme se té slavné, nejslavnější chvíle: Po pěti letech utrpení, když z Velké Británie přišla první výzva a pomoc, když nad východem zdvihlo se nad obzor slovanské slunce, pod Tatrami zadunělo, zahřmělo.

A v této chvíli stojí tam v šiku bojovném tisíce roduvěrných synů. Nebojíce se smrti, připravují nový život svého svobodného národa.

Vy, krásní chlapi a muži, jste smyli hanbu se slovenského čela, kterou je poskrvil nehodný Tiso a jeho zločinní spoluvinníci.

Už se napila drahé krve vaší slovenská země, posvěcená životy hrdinů slavnějšího, jednotného Československa. Jak hrdí jsme na vás! Po tisíci letech budou vnukové vnuků vašich v lásce, obdivu i odhodlání na vás vzpomínat.

Sokolská Amerika myslí na vás ve svých nejkrásnějších snech a vzpomínkách. Vidí vás, kterak stojíte na svých horách: velící synové malé země, silní, čistí a nepřemožitelní, v boji i v smrti. Proto nezemřete; ve vás bude svobodný duch naší domoviny žít na věky věčné.

Vzkazujeme vám slovy slavného husitského chorálu: Bije, zabije, žádného neživte!

Karel M. Prchal:

OCTOBER 28th, 1918-1944

October 28th, 1918 . . . just another sunny day that broke in all its splendor over the ancient city of Prague . . . just another fleeting moment carved out of the endless flight of time . . . just another day . . . yet in a sense, in the light of contemporary history this day marks one of the milestones in history. A great wrong was righted on this memorable day . . . and a reborn nation rose out of the smoldering ruins of World War I to take its rightful place among the peace-loving, democratic nations of the world.

In the hearts and minds and the historical pages of the people of Czechoslovakia the day October 28th . . . 1918 assumes the integral significance of July 14th, 1789 . . . the fall of the Bastille in the bloody French Revolution . . . it takes a parallel place with July 4th, 1776, the birth of American Independence or with April 9th, 1865 . . . the virtual conclusion of the Civil War . . . for each of these days in turn marks the advance of man, the growing assertion of the dignity of the individual, the crystallization of the concept of Free Man and Democratic Government.

October 28th . . . is more than a national holiday of interest to the Czechoslovak people . . . it is a historical day of interest and importance in the evolution of the history of European nations . . . October 28th marks the death and demise of the old feudal Austro-Hungarian monarchy, whose fall hastened the inevitable, slowly, approaching doom of Imperial Germany. Viewed in the historical perspective of the past twenty-six years, we find in this day the culmination of events that changed the course of European history, and as such the day is lifted out of the realm of local narrow emotional interests to the lofty heights of world importance.

October 28th was by no means an accident or an improvisation. It was a day planned for and dreamed about, a day that merely brought to the foreground the patient planning and heroic struggles of the four years that preceded it. When the first shots of the World War rang across the pages of modern history, Czechoslovakia as such was unknown . . . at best a distant dream . . . and now with the war drawing to a close, the smoke and din of battle gathering for the final salvo a dream breaks through, a vision becomes reality, a reborn nation rises out of the clearing dust of battle.

To the student of Czechoslovak history the day is symbolic of all that was tragic, heroic, noble and purposeful in the evolution of the nation. October 28th was but a rebirth of the undying devotion of John Hus whose devotion to truth has become a symbol for all the true followers of Czech History. October 28th was the re-echoing of the battle-cries and battle songs of the heroic Hussite armies, whose daring deeds struck terror in the hearts of the tyrants and dictators of the fifteenth century. October 28th was like the fulfillment of a prophetic vision of Jan Amos Komenský, the dauntless teacher of nations, the timeless refugee who gathered his faithful about him and left his native Bohemia. In leaving his country he knelt and said:

"Yea, I, too, believe in God that with the passing of the tempests of anger, the rule of your lands will return to you again, O people of Bohemia."

And finally the day of October 28th stirred the people of Czechoslovakia with a firm resolve to undo in righteous living and organized existence the injustice of the Battle of White Mountain, and to correct for all time the crimes and iniquities with which the Hapsburgs visited the nation after its downfall Nov. 8th, 1620.

As we look back over the twenty-six years that span the present with that historical past, we are struck by one dominant factor, that indelibly marked the day and the revolution. For the first time in history a complete political, social and economic cataclysm was effected peacefully, quietly, and without bloodshed and looting. To a casual observer, this may seem strange, unbelievable, mild and devoid of the usual drama of revolution. But when we analyze the background, when we recall the leaders of the movement, the men who conceived, organized and carried through the entire revolutionary program we find logic and justification and even pride in the bloodless, smooth revolution.

October 28, 1918 found at the head of the people Thomas G. Masaryk, a college professor, a keen student of history, philosophy and sociology, truly a "Philosopher King," in the fullest interpretation of Plato's concept of a perfect ruler. Masaryk embodied in his life and work the noblest traditions of his great predecessors, the steadfast adherence to truth for which John Hus died at the stake . . . the tireless quest for knowledge, which made of Komenský a lifelong wanderer on the educational highways of Europe and the fearless enunciation of principles and rights which brought Karel Havlíček in open conflict with the Hapsburg regime during the first half of the 19th Century. With these precepts to guide him and with men like Dr. Edward Beneš, the hard leader, cool diplomat, and Milan Rastislav Štefánik, the astronomer, soldier son of Slovakia to assist him, Masaryk knew what he was about and what was needed to make a dream come true.

If there be any in America today who are still laboring under the delusion that perhaps the rebirth of Czechoslovakia was not justified on historical grounds, it may be well to recall to their minds some of the lofty sentiments that were voiced by the members of the National

Committee on that historical day of October 28th, 1918 when these men took over the difficult task of peacefully converting an entire nation from the depressive atmosphere of Austro-Hungarian usurpation, to the promising sunlit halo of a free, independent Czechoslovak Republic. Throughout the day these men of the National Committee worked and conferred and carried on their difficult tasks, and we can recall with pride and emotion such noble sentiments as these:

"After three hundred years we are free again. We have not worked and fought in vain. We send our grateful greetings to Masaryk and Wilson and to our legions. On the ruins of Austrian tyranny we shall build a new future of national liberty and social justice."

Or listen to the words of Senator Dr. Francis Soukup, one of the known victims of Hitler's brutality who said 26 years ago:

"At this sacred hour, your national committee ask of you but this. Maintain peace and order. Let no Czechoslovak hand be raised in acts of violence. Let us not soil the majesty of this moment by a single manifestation of passion, revenge or anger. Truth had won over deceit, liberty over tyranny, democracy over absolutism . . . and out of truth, liberty and democracy we shall build our new Czechoslovak republic."

It is significant to note as we review the spirit and the events of the day, how thoroughly, how enthusiastically the people were trained and disciplined that they fell easily and with least disturbance into the new order of things. In this connection I should like to stress the important role which the Sokol organization played in this transitional period. In every corner of the nation, in towns and villages, members of the local Sokol groups rallied to the call and assumed voluntarily and seriously the task of maintaining order, of preventing bloodshed, looting and arson, so common in all other

revolutions. The leaders of the Sokol organization issued a historically important proclamation, reading in part as follows:

"November 29th, 1915 our painfully built stronghold, the Czech Sokol, was shattered by the ill will of the then existing government. This step was taken to scatter our numbers and to bury our efforts. But to no avail. Today we stand on the threshold of new historical epochs. Brothers, we are raising our standard high, and rallying our dispersed ranks. We are henceforth pledging our efforts to the good and welfare of our new Czechoslovak Republic."

And following this general summons, the word spread like wildfire, and the Sokol, a patriotic organization Austria thought extinguished in 1915, came to life, sound in body, sound in mind, sound in its firm resolve to serve the nation in its hour of triumph as it served in the past and since in its hours of trial and suffering.

The national committee met in its first assembly by six o'clock of the evening of October 28th and issued its timeless Manifesto of Independence beginning with the words:

"Czechoslovak people . . . your ancient dream has become a reality. Our Czechoslovak Republic has entered this day the ranks of the other independent cultural nations of the world."

and closing with ever immortal words:

"Our liberators, Masaryk and Wilson, shall not be disappointed in their conviction that they won liberty for a people who is capable of self government . . . Everyone among you must respect unreservedly all that others hold sacred. Personal liberty and private property shall not be tread upon."

For almost twenty years the Republic of Czechoslovakia lived and prospered and grew and observed the spirit to the letter of this historical manifesto.

While the other nations of Europe were convulsed by ever recurring political crises, Czechoslovakia enjoyed comparative peace and prosperity following the World War. She was able to maintain her democracy while other nations were losing theirs. No wonder she was called "the island of democracy" in Central Europe. She weathered even the world-wide depression of the early thirties and never complained about her lack of colonies and "Lebensraum" as did her big neighbor, Germany. All she wanted was continued peace so that she might be able to consolidate her gains and to continue her successful march forward which she had begun so auspiciously.

Czechoslovakia passed the test gloriously; she proved to the world her fitness for freedom and democracy, her ability to get along with her neighbors beyond a shadow of doubt. Her twenty years of independence shall be written in history with letters of gold for all posterity to see.

Why, then, you will ask, her subsequent downfall, her excruciating suffering for the last six years? The answer is simple—too obvious. You may have the most beautiful home, most ideal family conditions, the finest relations with your neighbors and be economically secure; if one of your neighbors is a thief and murderer on the pretext that he has not room enough in his own house and invades your home, burns it, or moves in and takes possession of everything you have, your upright life avails you nothing. Czechoslovakia was now, as well as in 1914, in the way of German expansion and therefore she had to be seized, removed, enslaved. As one noted German said: "First we had to take Austria because otherwise we could not have taken Czechoslovakia; without Czechoslovakia out of the way we could not begin our march to the East." Germany still slings to the old Bismarck concept that he who

would be the master of Europe must first be the master of Czechoslovakia. And there is the explanation of Munich and the occupation of Czechoslovakia. A few days before the Munich at a rally in Chicago, attended by 65,000 people, one of our men and chairman of the meeting warned the world that Hitler's attack on Czechoslovakia endangered the peace of the whole Europe and America as well, and was called by the Chicago Tribune editorially a "war monger." The subsequent events proved him eminently right. Czechoslovakia was and ever will be the bastion of peace in Europe, and an attack on her will always mean a planned war for the world domination. This truth must be learned by all the nations before we can hope for a lasting peace. One thing we know for sure: that Czechoslovakia will never willingly become an instrument in the aggressor's hand and will forever fight on the side of freedom as she is doing so valiantly now.

"For thousand years she stood against the
Teuton's lust for plunder,
For thousand more she shall endure and
make the whole world wonder
At her eternal devotion to Liberty and
peace . . ."

For six years now she is heroically struggling against a barbaric and ruthless enemy. Through untold suffering and bitter tears she hopes and sacrifices. She clings tenaciously to her motto: "Pravda vítězí." "The truth forever triumphs"—truth shall prevail in the end. This is the reason that we see her sons in the ranks of all the nations fighting for freedom: America, Great Britain, Russia, in the guerillas in the Carpathian Mountains of Slovakia and Carpatho, Russia, in the frozen snowdrifts of winter Russia, in the jungles of the Pacific. And also in the war industries of Germany, in their own country and wherever the Nazi slave drivers have taken them. They blow up munition and troop trains, they slow the pace by effective sabotage, they listen

surreptitiously to the broadcasts from London and Boston, and are awaiting a signal to break into an open revolt, and pray fervently the signal may come soon. They would have died long ago had it not been for the life—giving hope of ultimate liberty, ultimate freedom, the sweetest gift of heaven. We may truly say with the poet:

"Break the head of every stubborn
hostage, shoot him dead
Until the earth runs red:
Others will stand in his stead.
You sow the dragon's tooth.
Burn a hundred Lidices to the ground.
New Lidices will spring up: the desolate
space
Charred, soaked with ashes,
And dead birds all around
Will consecrate a holy place
Drenched with the blood that flames and
flashes
Wherever Czechoslovaks and freedom's
dream are found."

A nation like this shall not die. It proves its right to independence and freedom. For twenty years it has been an example to all. For six years it has suffered on the cross to which the Nazi hordes had nailed it. It is buried now in a Nazi grave, but it is not dead, it is just awaiting its glorious resurrection. For six years crucifixion and death . . . the seventh year resurrection and life! Life that is happier, more productive, more satisfactory . . . A life that will be glorious—life free from the shadow of the bloody swastika.

To us in America the fate and glory of Czechoslovakia is of more than academic historical interest. In its rebirth twenty-six years ago, in its two decades of peaceful democratic evolution, in the solution of its social and economic problems and finally in its heroic self-abnegation in its suicidal acceptance of the Munich dictate, Czechoslovakia stands out as a living proof of the need for a more resolute, more aggressive democracy. We find that we can no longer follow the

Talstoyan principle of "nonresistance to evil," but that in its place we must substitute an honest, determined effort to fight and suffer for that which we hold dear and priceless. In the fate of Czechoslovakia we must find new incentive, new encouragement to give all we possess, our time, our energy, our earthly possession, yes, even life itself, if we are to preserve for ourselves and posterity the blessings of liberty, brotherhood and justice. As we observe the twenty-sixth anniversary of the birth of the Czechoslovak Republic, let us look hopefully and firmly toward another such day not far off when the world at large shall rise to a newborn conception of brotherhood and humanity, when the peoples of all nations shall join hands in a determination to preserve the peace which shall be won, and to prevent for all times the repetition of such brutality and atrocities that have darkened the pages of history during the past decade.

Longfellow once wrote an inspiring message, a prophetic vision for America to look up to:

"Humanity with all its fears, with all its hopes of future years, is hanging breathless on thy Fate."

These words could have well been applied to Czechoslovakia. Twenty-six years ago humanity looked with amazement at a new-born Republic. The scoffers doubted its strength and ability to live and the well-wishers hoped it would live long enough to prove its own worth. Both were right and both were wrong. Surrounded by a sea of hate and intrigue, Czechoslovakia lived perilously for twenty years and yielded at length to the forces of darkness and bigotry that ruled the political firmament six years ago. Czechoslovakia yielded for a while, withdrew within its shell, and today awaits its moment of deliverance. Its down-trodden but undaunted millions are poised noiselessly awaiting the hour, the moment to strike. The world once again shall witness the spectacle of a nation reborn twice within a quarter century. It may

well be expected that the rebirth to come shall be more bloody, more passionate than that of twenty-six years ago. But then perhaps its fruits shall live longer, much longer, forever perhaps, so that once for all mankind the world over may settle down to the true fulfillment of man's mission on earth, so that at last Masaryk's famous words: "Jesus—not Caesar" shall find a final justification on the pages of history.

28. ŘÍJEN 1918 a 1944.

Jeden rok a čtvrt století již uplynulo od prohlášení samostatnosti Československé republiky, k jejímuž převratu ze jha habsburského došlo po skončení první světové války bez násill, bez krveprolití . . .

Jaký asi bude převrat v Československu po úplné porážce zlotřilých Germánů? Po všem tom strašném utrpení, jež národ československý prožíval, konečné vyúčtování s nacisty neodbude se bez krveprolití — neboť sami Němci, až budou muset opouštět českou půdu, kde se měli dobře, budou se mstít a ničit vše, co nebudou moci s sebou do reichu odvéztí a tak se opět osvědčí řeční, že kam německá bota šlápne, ani tráva neroste . . .

Jedinou naší nadějí jest Rusko, jehož armáda jest již na hranicích Československa, a československá brigáda bojuje po boku sovětské armády v průsmycích na Podkarpatské Rusi. Den rozhodný se blíží a dost možná, že letošní 28. říjen bude vysvobozením Československé republiky z drápů zlotřilých nacistů, kteří za všechny spáchané zločiny dojdou zasloužené odplaty.

S osvobozením naší staré vlasti nastane nám nejvyšší vážný úkol a povinnost sokolského bratrství připravovati se již dnes na všestrannou pomoc zubožené staré vlasti a hlavně na znovuvybudování rozvráceného Sokolstva.

Žádoucí fondy na to již sbíráme a tak jako po první světové válce americké Sokolstvo přispělo obnosem \$50,000.00, šatstvem a obuví, tak i tentokráte splní svou povinnost a osvědčí opravdovou lásku vůči znešťastněným bratřím a sestrám za mořem.

Tam Sokolstvo musí se znovu povznést z otroctví na bývalou svou výši, aby zaujalo přední místo v národu a stalo se opět jeho pevnou páteří, jeho oporou a jeho pýchou před světem veškerým.

Kéž letošní 28. říjen splní všechny naše tužby a přání a zasvitne ve staré otčině zlaté slunko svobody!

Vzpomínáme-li 28. října, tu vynořuje se nám před očima vznešená postava Velikána — Čecha, jednoho z největších tvůrčích duchů, jež národ náš měl a jehož ztráty těžce želíme, našeho tatička všemi milovaného presidenta-Osvoboditele, Tomáše G. Masaryka, který nejvyšší plodný život svůj zasvětil na osvobození československého lidu z třístaleté poroby schátralých Habsburků.

O činnosti Masarykově u nás v Americe vystižně píše bratr J. E. Vojan následovně:

Velikán, jemuž vždy věrni zůstaneme.

Čtvrtek 14. září značí pro českou Ameriku žalné výročí. Před sedmi lety ve 3.29 ráno dokončil v Lánech československý prezident-Osvoboditel a za týden na to, v úterý 21. září 1937, konal se slavný jeho pohřeb v Praze, bez církevní pompy, státní, vojenský a lidový pohřeb, zpět na Lány.

Masaryk byl první a až do světové války jediný český politik a filosof, který poznal osobně českou Ameriku, studoval ji a uzavřel s ní vřelý přátelský poměr. Odečteme-li první Masarykovu chvilkovou návštěvu Spoj. států roku 1878, kdy se zde 15. března oženil v Morrisani (dnešním Bronxu) s Charlottou Garrigueovou, poprvé Masaryk přijel sem v dubnu r. 1902 za účelem přednáškovým a studijním. Přijel na pozvání Unitarian Society v Bostonu, kde přednášel 29. května o rakouském hnutí "Los von Rom" a na pozvání Chicažské university, pro kterou koncem června a počátkem července pronесl 12 přednášek o slovanských vřebec a zvláště českých problémech v Kentové dvoraně na 48. ulici a Ellis Ave. Honorář \$2,000 byl kryt z nadání Masarykova přítele C. R. Cranea. Jak pokrokové byly tyto přednášky, dokazuje faktum, že v šesté přednášce Masaryk mluvil o profesoru Augustinu Smetanovi, jeho vyobcování z katolické církve a jeho sociální filosofii a v jedenácté přednášce o rakouském hnutí "Pryč od Říma". Devátá přednáška byla věnována "slovanské myšlence", desátá porovnávala národní filosofie Rusů, Poláků a Čechů.

Mezi těmito oficiálními přednáškami Masaryk navázal styk s českou Amerikou. Dne 9. června přednášel v New Yorku v sokolovně o Havlíčkovi, přes Pittsburgh jel do Clevelandu, kde 13. června přednášel v České národní síni o vývinu českého socialismu od r. 1848 a 17. června o obrození českého národa, načež v Chicagu přednášel 27. června "U Libuše" na téma "Směry a

tužby současné," v níž vylíčil tehdejší české politické poměry a české politické tužby a snahy. Při tom Masaryk pečlivě studoval česko-americké, to jest svobodomyšlné poměry, a když se v srpnu vrátil z Ameriky, napsal první vědeckou studii o nás, česko-amerických svobodářích, jež vyšla v říjnovém čísle X. ročníku "Naší doby" pod názvem "Svobodomyšlní Čechové v Americe".

Za pět let na to jel Masaryk do Ameriky poznovu, tentokrát na pozvání Mezinárodního sjezdu náboženských liberálů v Bostoně, konaného od 22. do 27. září 1907, kde přednášel o náboženské situaci v Rakousku a Čechách. Styk jeho s Čechy americkými byl zase se svobodáři. Katolíci netoužili po styku s ním, protože zrovna rok před tím byl Masaryk obžalován 308 katechetů z Čech, Moravy a Slezska pro urážku na cti a státním žalobcem pro rušení náboženství, ale byl 18. dubna a znovu 23. května soudem zproštěn obžaloby, a 23. října 1906 pronесl Masaryk velkou skvělou řeč v náboženské diskusi, konané v královéhradeckém Adalbertinu mezi katolickými profesory a Volnou myšlenkou. Na tuto návštěvu máme trvalou památku, knížku sedmi Masarykových přednášek. V červnu 1907 založený Svaz svobodomyšlných a chicažská Stráž osvojených pozvaly totiž Masaryka k cyklu šesti přednášek v září, k čemuž jako sedmá přistoupila přednáška o postavení ženy v rodině a veřejném životě pro Velkovýbor Jednoty Českých Dam. Thémata prvních šesti přednášek byla: Havlíček a jeho významu pro hnutí svobodomyšlné. Svobodomyšlnost a socialismus, Náboženství a spol. lidská, Prohlášení zásad, přijaté na sjezdu svobodomyšlných, Vývoj svobodomyšlnosti a Politická situace českého národa a Rakouska. Jak se uvádí v protokolu Velkořádu Č.S.P.S. státu Illinois, honorář, odevzdaný prof. Masarykovi, byl \$150. Přednášky tyto vyšly v Praze poznovu r. 1929 v Sebraných spisech Masarykových pod názvem "Americké přednášky". Když jsme pak koncem července 1914 na památné schůzi v chicažském Plzeňském paviloně poslali Rakousko do pekel, tu celé svobodomyšlné české Americe zatanul na mysl jako jediný možný vůdce zahraničního odboje T. G. Masaryk. S ním ihned předáci české Ameriky vešli v písemný styk a na první konferenci Českého národního sdružení, konané v březnu 1915 v Clevelandu, jednáno o Masarykovi již jako o vůdci zahraniční revoluce.

Konec konců Masaryk byl šťastným člověkem. Mnoho bojů prožil, mnoho ústrků a útrap, v boji o Rukopisy byl prohlášován za zrádce národa, v boji proti náboženské

pověře za Hilsnerova soudu bylo mu neslýchané spíláno, — ale co je to všechno proti štěstí spatřiti vítězný konec čtyřletého zápasu za samostatnost národa, pád třístaletého jha, a býti 17 let prvním presidentem Československé republiky a do posledního dechu býti ctěn celým národem? Ano, to stálo zato! — E. Vojan.

K 88. VÝROČÍ SMRTI KARLA HAVLÍČKA BOROVSKÉHO.

Letos koncem července vzpomínáme 88. výročí skonu miláčka českého lidu a největšího dosud českého žurnalisty Karla Havlíčka Borovského, a zároveň 30. července letošního roku bude tomu 33 let, co jsme v Douglasově parku odhalovali slavnostně Havlíčkův pomník. Je to první velký pomník, postavený v Americe na veřejném místě nějakému velikánu české historie, a proto můžeme býti s ním spokojeni. Nám je ten Havlíček Strachovského i proto milý, že zrovna takový pomník mají v Kutné Hoře, památném působišti Havlíčkově — ale pro Ameriku, upřímně řečeno, není to pomník ideální. Kdyby měli si v New Yorku nebo Cedar Rapids neb jinde dnes stavěti pomník Havlíčkův, přimlouval bych se s krajní houževnatostí, aby vypadal jinak. Ta pathetická pósa a ta zmučená tvář není pro Ameriku. Amerika miluje bujarost a sílu.

Takový měl býti pomník Havlíčkův, a bylo by to též historicky zcela správné. Vždyť celá česká historie 19. století nemá na poli politickém reka, který by se křepkostí vyrovnal Havlíčkovi! Jaká to obdivuhodná síla! Pouhých 35 let života mu stačilo na nesmrtelnost, a v celém 19. století nebylo Čecha, jehož by se byla vídeňská vláda bála tolik, jako Havlíčka!

Po kom měl Havlíček ty své zázračné vlastnosti?

Tolik je jisto, že základní rysy své povahy Havlíček zdědil po otci. Matěji Havlíčkovi, mladému, sotva třicetiletému kupci v zapadlém horském městečku Borové u Německého Brodu, narodil se 31. října 1821 syn, jemuž dal jméno Karel. Rodiče se ovšem ani ve snu nenadáli, že nemluvně, jež přišlo na svět zdánlivě mrtvé, stane se nejpopulárnějším Čechem devatenáctého století, miláčkem svého národa a nesmrtelným symbolem jeho nepodajnosti a neúporné životnosti. Otec byl vážný, praktický, velmi podnikavý osvícený muž, a všechny tyto vlastnosti — vážnost, praktický smysl, houževnatost a svobodomyšlnost — zdědil Karel. V dětské nevyvinuté

formě vypadalo ovšem ledacos spíše jako paličatost a umíněnost. Ale když čteme dnes o mladém Karlovi, že na příklad ani sliby, ani výhrůžkami, ani přísnými tresty nebylo možno přiměti jej k tomu, aby někomu polibil ruku, co před sto léty v Čechách pokládáno za naprostý předpis dvornosti nebo úcty, a uvedeme-li si pak na mysl to, co napsal v Brixenu dne 12. července 1854, kdy již půltřetího roku úpěl v Tyrolsku, daleko od vlasti — všichni znáte tu nesmrtelnou píseň vzdoru "Přislibujte si mně, poroučejte si mně, vyhrožujte si mně: přece zrádcem nebudu!", — pak přímo se nám vnucuje závěr, že tuto sílu charakteru přinesl si Havlíček v život opravdu jako dědictví po otci a snad i jako věno rodného kraje, tvrdé českomoravské vysočiny a zádumčivých niv českého jihu.

Češství plnou silou rozvilo se v Havlíčkovi teprve v Praze, kam přišel do tak zvané filosofie, rovnající se dnešním posledním dvěma třídám gymnasia, roku 1838, tedy v 17 letech. Borová ovšem byla ryze česká jako všechny zapadlé české dědiny oněch dob, ale jinak v Čechách všude vládla Němčina. Kamkoli přišel na školy, ať to byla nejdříve normální škola v Jihlavě, jak hlavní škola v Německém Brodě a posléze studia v Praze, vše bylo německé. Ba i rodičům dopisoval po německu, jak to žádal mrav. Ale přes to koncem roku 1838 jeho češství bylo již hluboce uvědomnělé, a v dopise, který psal příteli do Německého Brodu v lednu 1839, nazývá již češtinu "svatou libozvučnou řečí mateřskou" a odřiká se němčiny.

Otec byl by býval měl rád z něho advokáta, jenž by "korabáčníkům", jak zval naduté byrokraty, hodně šlapal na paty. Matka zase byla by ráda měla z něho kněze. Ale z obojího nebylo nic. Havlíček sice vstoupil do semináře, protože pokládal stav kněžský právem poměrně tehdy za nejsvobodnější a kazatelnu za nejlepší prostředek k výchově lidu, již se chtěl cele věnovati. Havlíček soudil, že kazatelnu obojde tehdejší censura, jež za Metternichovského systému všechny projevy tehdejší tísnila jako nejhorší múra, a že s kazatelny bude moci lidu říci to, co napsati nebylo možno. Ale v pražském semináři otevřely se mu oči. Zejména rektorův náměstek Rost, jehož jméno ozývá se pak často v Havlíčkových epigramech, ukázal mu nejlépe, jak to v lůně církve svatě vypadá. Tento muž, jenž byl omezený fanatik, pobožník, pěstitel udavačství a nepřítel národních snah českých, byl hlavní příčinou, že již za půl roku po vstupu do semi-

nápe, jak sám Havlíček praví, zvítězila nevěra v jeho srdci, a za půl roku na to jej ze semináře vyhodil, 7. září 1841, k velkému štěstí českého národa.

Po kazatelně pomýšlel Havlíček na školní katedru, ale pro nával kandidátů čekal marně celý rok 1842 na bezplatné místo učitelské. Jak mocným byl již v tomto roce Havlíčkův vlastenecký zápal, o tom nejlépe svědčí "Vlastenecká modlitba", kterou napsal v noci ze dne 26. na 27. ledna 1842. Hlavní místa její zní: "Bože, nedej nám vyhynouti v otroctví, nám, jejichž otcové se nepodali celé Evropě. Dej nám seovratlost v pracích a požehnej vše, co začíná lidská láska k vlasti a ku slávě velikých otců našich. Nedej vrahům šlapati nám na šíje u hrobů otců našich, před nimiž utíkali otcové jejich! Dovol mi aspoň tuto noc za všechny mé bratry a sestry naše vrahy proklínat, dovol mi překročiti meze síly své a mysliti jen na chvíli, jak drtím v rukou všem našim vrahům najednou hlavy a prsa, jen jedno, jen jediné okamžení!" Skvělému pathosu této modlitby vyrovnají se jen nejlepší místa z pozdější tvorby Havlíčkovy. Zajímavá je také mapa, kterou si Havlíček jako student nakreslil a nazval ji "Království České, jak má býti." Naše republika Československá byla by na tom náramně dobře, kdyby se její hranice byly upravovaly podle této Havlíčkovy mapy. Havlíček totiž do našich hranic mimo Čechy, Moravu, Slezsko a Slovensko zakreduje ještě obě Lužice a hezký kus pruského Slezska, na sever až za Frankfurt nad Odrou, a místo aby se dlouho hádal s Poláky, zabírá mimo celé Těšínsko ještě i Krakov s pořádným kusem ještě dále na východ. A dne 25. srpna 1842 v básni "Do památní knihy v Budovíně v Tatrách" podává nejrozmumnější, nejvýš praktický recept pro budoucnost Slovanstva: Kdyby Poláci upřímně milovali svou vlast, kdyby Češi měli věčně na paměti bělohorskou bitvu, kdyby Jihoslované — Srb, Chorvát a Slovinec — se spojili, a kdyby Rus zlámal carská pouta, "to bychom veleli hlasem z Tater hromů: Vídeň, Berlín, Petrov at' padnou do hrobu!" Skoro století bylo potřeba, než aspoň něco se z toho splnilo, a v Čechách měli by se této básni všichni i dnes ještě naučiti nazpaměť, aby se ta rozlučka s církví dostala jednou ke slovu.

Místo učitelování dostal se Havlíček prostřednictvím Šafaříkovým koncem roku 1842 na Rus za vychovatele, a tato cesta měla na jeho duši ohromný účinek. Zbavil se tísnivých malých domácích poměrů, které nás tolik tížily a které ani po osvo-

bození se nechtěly lepší, — vzpomeňme, že malíř Kupka, který v době zahraniční revoluce stál v čele české Paříže a po převratu povolán byl do Prahy za své obrovské zásluhy na tamní maliřskou akademii, opět se vrátil do Paříže "z tísně malých domácích poměrů". Havlíček ve velké Rusi prožil jednu z těch chvil velkého vytržení, které rozhodují o celém životě a kterým se proto dobře říká "křest ohněm". Dvaadvacetiletý mladík ustaluje se tu povahově, ba můžeme říci, že Havlíček na Rusi našel sebe. Vrací se pak domů se všemi již vlastnostmi, které jej učinily nesmrtelným; vady ruského života zbavují jej slavjano-filského sentimentalismu, na Rusko píše Havlíček první epigramy, jimiž se rodí jeho genius básnický, stává se z něho temperamentní realista, přímočarý a přesně myslící, zkrátka muž, jehož národ český potřeboval k nesení pochodně do tmy absolutismu po roce 1848.

V dubnu 1845 přichází Havlíček do Prahy s pevným úmyslem nastoupiti trnitou cestu českého literáta. Chtěl bojovati proti všemu povrchnímu vlastenectví a proti překrucovanému citlivůstkářství, a z toho vzniká proslulá jeho kritika Tylova románu "Poslední Čech". Ale genius českého národa měl s Havlíčkem jiné plány. Přesto, že Havlíček sám do té doby na novinářství hleděl s patra a o politické žurnalistice nechtěl ani slyšeti, uvádí jej na toto pole a poskytuje mu příležitost, aby se zaučil na dráze, jež ho pak postavila v čelo národa. Na podzim 1845 Palacký jej doporučil k vedení "Pražských Novin" a na námitku Havlíčkovu, že je belletrista a že politice nerozumí, ujistil jej, že jej sám do politiky vpraví. Ale Havlíček vpravil se do ní rychle sám a jak dobře, o tom svědčí faktum, že za dvou let Havlíčkovy redakce počet odběratelů stoupl ze 200 na 1500. Havlíček přibrati si musil dokonce spoluredaktory (Nebeského, Koubka a Klácela, našeho pozdějšího českoamerického buditele svobodomyslnosti), a zrovna když jej censura jeho smělosti měla již dost a chtěla jej zbaviti redaktorství, nadešel rok 1848 a s ním pád censury.

Ve středu dne 5. dubna 1848 vychází první číslo Havlíčkových "Národních Novin" s památným úvodním článkem Havlíčkovým v prvním sloupci. 51 řádek jenom, ale co všechno z nich dýše ještě dnes! "Počínáme noviny tyto v době předělužit. Státy se bojí, národy se sbírají, stejný hledá si k sobě stejného . . . V době takové rozhodně každý národ přede vším dbáti musí sám o sebe, neboť se mu jen takový osud

dostane, jakého si sám zasloužil statečností, vytrvalostí, podnikavostí a především duchem svým. Kdo prospí lenivě dobu, ve které se dary rozdělují, ten bez rozdílu odejde, zůstaven porobě a nízké služebnosti. Kdo sám v sebe doufá, tent' nejlepší podporu nalezne. Národe můj: Zapomeň na dvě století hanebné poníženosti! Odlož se sebe přílišnou skromnost, která se nesluší potomkům Táborů! Zapomeň již na to, čím jsi byl po bitvě na Bílé Hoře, ale pamatuj na své staré časy, kdežto skvěle kvetla sláva jména tvého . . . **Ted' — aneb nikdy!** Takto zní hlas osudu, budící nás ke statečné činnosti . . . **Bratři! Směle ku předu!** To budiž naše společné heslo! A takový bude i směr těchto Národních Novin."

A opravdu také byl. 26letý Havlíček stal se hlavou prvního velkého českého denníku a v "Národních Novinách" a po jejich zastavení vládou v kutnohorském "Slovane" podal nepředstížený dosud vzor, jak české noviny mají vypadati. A zároveň tato krátká doba, od 5. dubna 1848 do 14. srpna 1851, kdy Havlíček sám zastavil "Slovana", doba tří roků a čtyř měsíců postačila, aby se stal jedním z největších synů svého národa.

Boj vlády proti Havlíčkovi byl svrchovaně úporný. Vláda skutečně vyečrpala všechny prostředky, aby se Havlíčka zbavila. Začalo to již 13. dubna 1849, kdy Havlíček poprvé se octl před soudem. Havlíček žádal, aby přítel Riegr byl mu povolen za zástupce. Odepřeli mu to, i hájil se sám a to tak důrazně a skvěle, že postavení stran se změnilo: z obžalovaného stal se žalobce, vláda octla se na lavici obžalovaných. Havlíček mluvil jménem a z duše celého národa a volal vládu k zodpovědnosti pro věrolomné rušení slibů císařských. Havlíček byl osvobozen a vláda zesměšněna. Chvilí si naň ani pak netroufali. Havlíček zatím rychle rostl v jediného mluvčího národa, protože ostatní jeden za druhým umklali. Někteří odjížděli do ciziny, pokládajíce vládu za všeho schopnou, jiní zanechávali politiky. Po novém vyhlášení stavu obležení nad Prahou 10. května 1849 Havlíček sám řekl, že si připadá jako Robinson na osamělém ostrově. Ale nepopustil. Konečně vláda ukázala svou moc: dne 18. ledna 1850 vyšlo poslední číslo Národních Novin. Ve chvíli, kdy Havlíček stal se téměř vůdcem veškeré opozice v celé říši proti vládě, vláda srazilila jej tímto zákazem listu. Ale Havlíček se nedal. Odešel do Kutné Hory a počal vydávati "Slovana". Přes 2000 sešitů tohoto časopisu bylo nyní v dusnu nejhorší re-

akce a zamlklosti všeho lidu jedinými úde-ry poplašného zvonu, jež se rozléhaly po českých zemích a burcovaly lid. Ale čím více stoupala jeho popularita v lidu, tím zuřivějšími stávali se jeho odpůrci. A při tom Havlíček byl sám a sám, protože nikdo z přátel neměl se k pomoci. Z českých lidí předních jedni litovali jeho práce, majíce za to, že jeho opise českému národu spíše škodí, než prospívá, jiní, nalézající se ve vládních službách, Havlíčka přímo osočovali. V té chvíli počíná mučednictví Havlíčkovo. Zrovna jako Hus o 400 let dříve, tak i Havlíček octl se na posledním rozcestí: buď zachrániti svůj život a opustiti své přesvědčení — nebo zůstatí věren své svaté své povinnosti, neopouštěti ubohého lidu, všemi vůdci opuštěného, nésti stále pochoděň vysoko nad hlavami všech a svítiti zmučenému, oklamanému a uštvanému národu na cestu, ovšem za cenu svého zdraví a klidu, rodinného klidu, osobní svobody a na konec i života. A Havlíček rozhodl se stejně jako Hus. Zůstal věren své povinnosti, jako meteor vznesl se vysoko do výše a za krátko zhasl, ale záře jeho v srdcích národa zůstala navždy a nikdy nepohasne.

V Kutné Hoře Havlíček byl sužován vládou nejhorším způsobem. Byl pod policejním dohledem, list zabavován, chystány proti němu tiskové procesy, ve Vídni od července 1850 proti jeho práci vydáván vládou "Videňský Denník", do něhož získáni Josef Jireček, Tomek a jiní, na konec i sám staříčeký pěvec "Slávy Dcery" Jan Kollár, povolány tehdy na vídeňskou universitu, a když nic nepomáhalo, slibováno znovu: vláda mu nabídla 4000 zlatých a mimo to ročně 720 zlatých, bude-li psáti dle jejího přání. Nabídka to na tehdejší poměry přímo skvělá. Nic platno a proto zase započalo se po zlém. V té době Havlíček raději sám zastavil "Slovana", protože viděl, že by to vláda jistě učinila. Pak Havlíček podruhé postaven před soud, ale 12. listopad 1851 změnil se v slavný den Havlíčkův, žel — poslední. Obhajoba Josefa Friche a ještě více jeho vlastní, byly tak skvělé, že porota vyřkla jednohlasně "Nevinen!" a Havlíček opouštěl Kutnou Horu jako vítěz.

Ted' vláda viděla, že zákonitých prostředků již žádných není a proto sáhnuo k nezákonnitému násilí. V noci z 15. na 16. prosince 1851 zatčen Havlíček v Německém Brodě, vyrván rodině a zavezen do Brixenu v jižním Tyrolsku, do malého mrtvého města, odloučeného tehdy od ostatního světa, s neuvědomělým, pověřivým klerikálním obyvatelstvem a nezdravým pro Ha-

TĚLOCVIČNÁ HLÍDKA

Řídí Jarka Jelínek.

Naši v armádě S. S.

Dostáváme dopisy z různých končin světa. Všude tam jsou naši drazí bratři a sestry, kteří v řadách americké armády, na různých bojištích plní svoji povinnost. Všichni vzpomínají na domov, na své rodě a na Sokol. Tyto vzpomínky jsou jako živé květy, je to vůně, která lahodí a je příjemná srdci i duši, neboť náš voják má na mysli Sokol i v těžkých dobách válečných strasti a i v nesmírných dálavách v cizím prostředí. A téměř každý vzpomíná nejen na své spolubratry, sestry, na chvíle prožité v družném životě, ale téměř vždy s vděčností připomíná, jak mu dobře posloužila výchova v tělocvičně. A bratři, kteří se časem vrátí z bojiště na krátkou dovolenou, ve schůzi a zejména před šikem dorostenců, budoucích vojáků zdůrazňují, co jim dal Sokol tělocvikem. Základní výcvik vojenský si usnadnili, lepšími výkony upozornili představené na sebe, získali hodnosti, snadněji překonávali všechny trampoty přímé války, jejich síla a obratnost posloužila výborně v útoku i obraně, jejich pevné nervy zvyšovaly vytrvalost i odvahu. Zdravé tělo snášelo lépe všechny klimatické poměry.

Tak hovoří a píší Sokolové-vojáci. Jsou to zlatí hoši a děvčata. Odešlo nám jich z tělocvičen tolik, že mnohde není cvičenců vůbec. Odcházejí již delší čas i přímo z řad dorostenců. My jsme na ně hrdí. Naše tělocvičny bez mladých borců, jsou naší pýchou a nejlepším dokladem co Sokol pro vlast koná a dává.

Jak se odměníme našim chlapcům, co pro ně děláme nyní? Píšeme jim dopisy. Píšeme jim tedy hodně a často. Posíláme jim dárky. Někdy skutečně nejjedná se ani o ten dárek a jeho hodnotu, ale vojákovi působí taková vzpomínka hřejivý pocit, že tam v dálece doma se i na něho vzpomíná. Poslali jste vánoční dárek vojínům?

Vážme si našich chlapců a děvčat v uniformě. Přijdou-li na návštěvu zejména do tělocvičny, přivítejme je srdečně, pohovořme s nimi, potěšme se navzájem, podejme důkaz stálého a upřímného bratrství. Udržujme neustále styky, ať jsou kdekoli. Vždyť 'nevíme, zda-li se nám vrátí všichni a co budoucnost v nových bojích jim přinese.

Třídám mladších chlapců a děvčat v tělocvičně povězme časem o našich hrdinech. Zaved'me je k čestné plaketě se jmény našich bratří a sester, povězme jim kdo jsou tyto junáci, který z nich se vyznamenal v bojích a snad, který již i život za vlast položil. Pěstujme ducha odvahy, upozorňujme na příklady hrdinství, poukažme na naši armádu Spojených Států, která jistě vítězně skončí válku se zákeřným nepřitelem na východě i západě.

A zatím co armáda se bije na všech bojištích světa, doma neustaňme ve válečném úsilí. K tomu úsilí patří i naše tělesná a vlastenecká výchova v Sokole. Udržme tělocvičny v činnosti. Necht' se vrátí zdraví do naší sokolské rodiny — do našich tělocvičen!

J.J.

Sokolové v československé armádě.

Československá armáda je sokolská. Je to jediná armáda, která dovolila zříditi ve svých útvech vojenské sokolské jednoty. Žádná armáda nedovoluje zakládati jakékoli organizace u svých složek a přece Sokol v československé armádě byl povolen. Proč? Sokol v armádě je jádrem, živou národní silou, která vojenské etnosti povznáší a zdatnost tělesnou zvyšuje. Tak v československé armádě mají "Sokol" letci, dělostřelci i jiné složky. Jsou sokolské jednoty u armády v Anglii, s útvarem jdou na frontu a půjdou tak asi do vlasti a tam

opět zapadnou do rodných sokolských hnízd. I na středním východě byl neb dosud je Sokol u složek čs. armády, neboť viděli jsme přihlašující listiny k této vojenské jednotě sokolské.

Sokol v čs. armádě se činí. Cvičí, koná veřejná cvičení, propagační tělocvičná vystoupení, zájezdy, besídky, vzdělávací večery, přednášky pro jinonárodovce, výstavy sokolské a jiné. Je tu již viditelný výsledek této úsilovné činnosti. Tato práce neochabuje ani za náletů nepřátel, nebo před a po bojovém zahánutí čs. letců či dělo-

střelců. Sokolská činnost posluje čs. vojáky za dlouhého pobytu mimo vlast a zvyšuje morálku.

Vzpomínáme i na tyto bratry vojáky — Sokoly čs. armády, kteří statečně bojují za svobodu vlasti, vzdálení své rodné země a při tom konají kulturní práci a jsou nadše-

nými šifřiteli učení Tyrše a Fugnera.

Brzy svítne slunce svobody nad i nám drahou starou vlastí a Sokolové-vojáci hrdinné čs. armády vrátí se co vítězové na půdu svobodné čs. republiky!

Sláva a zdar Vám, vojáci-sokolové československé armády!

J.J.

Sokolstvo v Československu.

Hrůza jímá člověka při vzpomínce, jaké utrpení prožívá lid ve staré vlasti pod nacistickou, bestialní nadvládou. Vzpomínám celý národ, všechen lid a tento lid má své sokolstvo, o němž se právem říká, že je ono páteří národa. Nám všem je známo, že germáni rozpustili sokolskou obec, župní organizace a jednoty. Že ukradli veškerý sokolský majetek, zabrali budovy i skonfiskovali hotovosti a zakázali jakoukoliv činnost sokolskou. Nejkrutější je, že dali umučit a popravit přední sokolské pracovníky, jiné pak poslali do koncentračních táborů a nebo zajistili si je jako rukojmí. Tak Germáni mocí a bajonety rozvrátili sokolskou organizaci, ale ducha sokolského nezničili. Sokolstvo existuje i v Němci obsazené republice. Duch sokolský, idea Tyršova je silné pouto, které pojí sokolské bratrstvo i po tak zvaném rozpuštění. Germáni vnikli do sokoloven, ale do srdcí a duší sokolských nevnikli, tam se nedostali.

Srdce sokolská bijí v jednom tempu i když chybí jim svoboda slova a jednání. Tento souzvuk sokolských srdcí řídí i dnes sokolstvo ve staré vlasti. Bojuje tiše, ale jistě. Výsledek bude pro Němce strašný. Zaplatí draze za svoje násilné činy, za po-

pravené, za umučené a ubité, za věznění nevinných, za krádeže a ničení majetku, ano, zaplatí draze. Nebude milostí, neukáže se "holubičí" povaha slovanská, neboť by to byl jen projev slabosti. Nelze ani myslet, aby ty strašné hříchy německých loupežníků zůstaly bez trestu. Tam za mým, ve staré otcině je bratrstvo, dnes bratrstvo mstitelů nevinných obětí lůzy germánské a to bratrstvo vykoná dobré dílo odplaty za hříchy Němcem páchané.

Není ještě vhodná doba mluvit o věcech, ale i tam ve staré vlasti přijde den odplaty a súčtování, až český Sokol zamává peruti, silným spárem stiskne a ostrým zobcem germánské lebky rozklobe.

Na Slovensku, v otevřeném boji proti podmanitelům stojí slovenští Sokoli. Je to tvrdý zápas s odvěkým nepřitelem. Je to boj za svobodu a práva nejen slovenské země, ale i za jedinou a nedělitelnou republiku československou. A v této krásné zemi brzy se sletí bojovníci — Sokoli z východu, západu a jihu, spojí se s domácími junáky a stará vlast bude opět svobodná a volná, jak kdysi byla! Ku předu, Sokoli, dokončete zdárně očistu své vlasti!

K naší činnosti.

Snaha za udržení tělocvičné činnosti v jednotách se pomalu zvyšuje. Celkem tělocvičná činnost je neutěšena. Tělocvičné činných jednot je asi 55% dle doby předválečné. To mnoho nepotěšuje. Cvičí se sice někde dočasně, ale jakmile odejde cvičitel neb cvičitelka, tak nastane klid a ticho. Příčiny poklesu jsme již mnohokrát nejen projednávali, zjistili a veřejně hlásili. Ovšem nedostatek vedoucích, ztrátou nejlepších a schopných sil zaviňuje úpadek, ale nevidím, proč by nemohly býti udržovány v plné síle třídy mládeže. Snad chlapecké třídy mohla by vésti i cvičitelka, jako někde se to děje. Zde však, mnoho schopných sester jasně odpovídá, že nemohou opustiti své zaměstnání v určitém čase a věnovati se vedení třídy. Totéž na-

chážíme i u starších bratří, kteří si hledí zaměstnání a nelze jim převzítí vedení.

Jsou však též mnohé výjimky. Znám bratry cvičitele, kteří pracují 60 hodin týdně a ještě si najdou čas pro vedení v tělocvičně. Tito obětaví cvičitelé dnes vlastně udržují mnohé jednoty při životě. Hmotná odměna, kterou za to snad někde dostanou, nevyváží jejich obětavost. Všude však hlásí, že jim nezbývá čas, aby mohli se věnovati přípravě na cvičební hodinu, na nácvik, soudcování, závody, schůze a podobné věci. Ale i za takových poměrů přece jen se v tělocvičně cvičí. Potěšuje, že i naši kursisté, často skutečně mladí, chápou se práce. Každá pomoc je vítána, ovšem, že zodpovědnost při vedení v tělocvičně je veliká a pro mladého chlapce neb

dívku vážná.

Zdá se, že trochu se poměry letos zlepšily, oproti letům minulým. Ne mnoho, ale přece. Kde je vůle a snaha, tam je činnost. Proti vážným dokladům, že nemožno zavést cvičení, nelze protestovat, ale přece a vždy řeknu, že při dobré vůli se nechá vykonat mnoho. Také někde, nejen v tělocvičnách, ale přímo v celé jednotě jeví se ochablost a pokles. Jednota celá stůně, neboť činníci přetížení svojí vlastní prací, ale též jinou spolkovou činností a národní prací ztrácejí zájem, nebo věnují pozornost tam, kde vidí úspěch a mají trochu radosti. Ale stane se, že jeden, dva, tři bratři se domluví a s novou chutí a silou pustí se do díla, až život celé jednoty obrodí. Pak je opět ruch v tělocvičnách, je činnost vzdělávací a společenská na svém

místě. Kde je ruch, tam se přitahují noví členové, tam do schůzí i bez pozvání přicházejí bratři a sestry a při zábavách je veselo. Máme již příklady oživených jednot a těm nadšencům, kteří začali obrodu, patří uznání.

Jsou dnes i některé župy, které by potřebovaly nadšenou sílu, bratra s dobrou vůlí a trochou zkušeností, aby vnesl život do celého tělesa. Ale nedávejme ruce v klín, neříkejme, že to nejde. Jsou překážky velmi těžké, doba je zlá, ale nadšený pracovník, který by dovedl vyvolat zájem učiní hotové zázraky v jednotě i župě. Ovšem je potom potřeba spolupráce těch, kteří se připojí.

Zkusme zabrat hlouběji, zkusme obrodit život ve všech jednotách ještě dříve, než se tato válka skončí.

Co se bude dělat v tělocvičnách. Co se chystá.

Již se cvičí v našich jednotách. Je potřeba, aby cvičily všechny třídy. Nutno nalézt vedoucí, mezi staršími, neb i mladšími kursisty. Zkuste to a půjde to!

Cvičí se, ale ne ve všech jednotách. Za pomoci činníků zkuste obnovit cvičení v každé i dnes nečinné jednotě!

Cvičte systematicky, postupně, od lehčího k těžšímu, neodrad'te cvičící — získávejte nové cvičící — vzbud'te zájem v rodinách o tělocvik a Sokol. Pěstujte hry! Zpívejte!

Nyní se hraje volleyball. V jednotách se připravují družstva na závod v této hře.

Je čas na společenské večery, besídky, vzdělávací večery. Zkuste vhodnými pořady vzdělávat členstvo a mládež v sokolství. Kursisté byli v tomto směru poučováni. Dejte jim příležitost a pomoc!

Podzimní a zimní období je vhodné k vycházkám. Všude jsou památná místa, jsou krásná zákoutí, kam se nechá provést vycházka. Na vycházce využijte čas i k poučení. Zkuste to!

Zkuste provést domácí školu sokolskou pro cvičence. Může to být krátký kurs cvičitelský. Župám naskytá se možnost uspořádat pravidelné školy po večerech neb nedělích. Využijte času a příležitosti k výchově vedoucích. Zkuste to!

Přijde příprava na veřejná cvičení jednot. Jest-li jste cvičili methodicky a soustavně, tak námaha s nácvikem není veliká. Stačí po každé pravidelné hodině věnovat pár minut nácviku na veřejné. Jest-li nemáte cvičící dobře připravené z řádných hodin, pak vás čeká "dřina" a cvičící nechutný nácvik po celé večery. Zkuste cvičit

čít soustavně a pravidelně!

V druhé polovině května, patrně ve stejný den ve všech činných jednotách provedeny budou zkoušky zdatnosti AOS. Rozsah zkoušek bude zjednodušen ve smyslu závodu domácích. Vše bude přístupno všem cvičícím. Provedení možno uskutečnit v řádné cvičební hodině. Rozsah a pravidla budou zaslána všem jednotám náčelnictvem obce, až těsně před zkouškou. Potřebné listiny též. Poněvadž se má cvičiti všestranně, bude zkoušky prováděti každý cvičenec bez zvláštní přípravy. Jsou to vlastně domácí, tajné závody, zjednodušené a přístupné všem cvičícím. Budou zajímavé!

Nyní jsme rozeslali emblemy zdatnosti AOS. pro všechny, kteří ve zkouškách docílili přes 85%. Seznam jmen připojen. Odevzdejte důstojným způsobem emblemy cvičícím. Učiňte tak na večírku jednoty, neb před šikem. Emblem mohou nositi pouze ti, kteří si jej zasloužili. Emblem se nosí na levém rukávě neb na prsou (sweatru).

"Knihy družstev" pro zanášení návštěvy cvičení objednejte u American Sokol Union, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago 23, Illinois. Cena 75c.

Tamtéž zakoupiti můžete: "Příručka pro cvičitele." Cena 25c. "Cvičení pořadová AOS." Cena 25c.

O "Zprávy náčelnické", měsíční výkazy požádejte náčelníka AOS. Zdarma.

Potřebujete-li radu a pomoc, pište náčelníku AOS.

Nová adresa: Jarka Jelínek, 1412 W. 18th St., Chicago 8, Ill.

Betty Prener

Games

The word "Games" immediately brings to our minds the thought of fun, relaxation, and I have endeavored to set down, in brief, some of the fundamentals in the teaching of games so that the most benefit is derived from this form of exercise.

As a teacher, do not hesitate and enter into the game. This tends to produce a more natural and sympathetic relationship between the teacher and the pupil, and, incidentally, produces a fuller appreciation on the part of the teacher of child nature.

The method of teaching a game is to make a full explanation of it before the class and before the pupils take their places in the game. An entirely new game should not be taught and played at the same time, the exception being such games as volley ball, basket ball, and baseball, which you may wish to teach in sections and play as you go along.

Games develop the power for quick perception and quick reaction. It is wrong to teach children that they are made of glass — they should be taught to bear a few falls, knocks, and bruises, and if you find such a condition existing in your class, correct it immediately. Team play encourages cooperation of the players all working for a common end, and teaches the individual to do what is best for his team and to use his skill for individual glory.

The few games that I have chosen to describe herein have been chosen with a view to furnish merriment and healthy exercise for all classes, from the small boys and girls to the men and women. One thought for the teacher to bear in mind is to always choose a game which is suitable to your surroundings.

Farmer in the Dell.

1. The farmer in the dell,
The farmer in the dell,
Heigh-o the cherry-oh!
The farmer in the dell.
2. The farmer takes a wife, etc.
3. The wife takes a child, etc.
4. The child takes a nurse, etc.
5. The nurse takes a cat, etc.
6. The cat takes a rat, etc.
7. The rat takes the cheese, etc.

The players form a circle, face the center holding hands, and start walking to the right singing. One player, chosen by the teacher, who plays the "Farmer", stands in the center and as the second verse is sung the "Farmer" chooses a wife; the wife

chooses a child when the third verse is sung, etc.

When the last verse is sung, those inside the circle and those still forming the circle clap hands and jump up and down singing.

Itiskit, Itasket

Itiskit, Itasket, a green and yellow basket;
I wrote a letter to my love and on the way
I dropped it,
I dropped it, I dropped it, and on the way
I dropped it.
Someone of you has picked it up and put it
in your pocket,
It isn't you, it isn't you, it isn't you, it
isn't you.

The players form a circle standing close to one another, shoulders touching, facing the center of the circle. One player, chosen at the start of the game, carries a handkerchief and starts to walk around the outside of the circle, as the players in the circle start to sing. When the player reaches the one behind whom he wishes to drop the handkerchief, he says, "It's you," and immediately starts to run around the circle. The player, behind whom the handkerchief was dropped, picks up the handkerchief and immediately starts running around the circle in the opposite direction, the object being to see which of the two players will reach the vacant place first. The player reaching the vacant place first, retains it, and the other player (with the handkerchief) starts to walk around the circle and the players forming the circle start to sing again.

It is up to the teacher to decide the length of time this game should be played, the players' interest, of course, being a good measuring stick.

London Bridge

1. London Bridge is falling down, falling
down, falling down,
London Bridge is falling down,
My fair lady!
2. Build it up with iron bars, iron bars,
iron bars,
Build it up with iron bars,
My fair lady!
3. Iron bars will bend and break, etc.
4. Built it up with gold and silver, etc.
5. Gold and silver will be stolen, etc.
6. Get a man to watch all night, etc.
7. Suppose the man should fall asleep, etc.
8. Put a pipe into his mouth, etc.
9. Suppose the pipe should fall and break,
10. Get a dog to bark all night, etc.

11. Suppose the dog should meet a bone,
12. Get a cock to crow all night, etc.
13. Here's a prisoner I have got, etc.
14. What's the prisoner done to you, etc.
15. Stole my hat and lost my keys, etc.
16. A hundred pounds will set him free, etc.
17. A hundred pounds he has not got, etc.

Two players, facing one another, hold hands and raise them a little above shoulder height, thus forming a bridge. The rest of the players (numbering as high as seventeen), pass in single file under the "bridge" singing. The player who is under the "bridge" when the words "My fair lady" are sung, is entrapped — this being accomplished by the two players (forming the bridge) dropping their arms thus enfolding the one player. The two players forming the "bridge" have each chosen a valuable object, — diamond necklace, gold wristwatch, etc., — and each entrapped player is taken aside and asked to make his choice and then lines up behind his leader. When all players have done so, there ensues a tug-of-war.

Mulberry Bush

1. Here we go round the mulberry bush,
the mulberry bush, the mulberry bush,
Here we go round the mulberry bush so early in the morning.
2. This is the way we wash our clothes, we wash our clothes, we wash our clothes,
This is the way we wash our clothes so early Monday morning.
3. This is the way we iron our clothes... so early Tuesday morning.
4. This is the way we scrub the floor... so early Wednesday morning.
5. This is the way we mend our clothes... so early Thursday morning.
6. This is the way we sweep the house... so early Friday morning.
7. Thus we play when our work is done, our work is done, our work is done,
Thus we play when our work is done, so early Saturday morning.

The players form a circle holding hands and facing the center. As the first verse is sung the players walk circling to the right. When the second verse is sung the players stand in place facing the center, and go through the motions of "washing clothes"; the third verse indicates motions of the arms pertinent to the "ironing of clothes"; the fourth verse motions for scrubbing the floor — e.g., kneeling position, movement of right arm indicative of floor scrubbing; fifth — mending of clothes — players take

upright position, or sitting position, and go through movements of sewing; sixth — upright position indicative of wielding a broom; and seventh — singing and scampering about — motions indicative of play.

This is one of the oldest traditional games, and probably one of the most widely known. It is considered to have originated as the marriage dance around a sacred tree or bush.

Pešek.

1. Chodí pešek okolo, nedivej se na něho,
Kdo se na něj koukne, toho pešek bouchne.
2. Tintérovo jelito, kroupama je nabitó;
komu já chci sám, tomu já je dám.
Utvořit kruh, hráči stojí těsně vedle sebe, čelem do středu. Položí ruce za záda, a trochu sklopí hlavu. Vně pobíhá hráč s peškem, kterého vloží do rukou jednoho z hráčů, a zaujme jeho uprázdněné místo. Hráč, který obdržel peška, počne vyplácet hráče stojícího vedle něho po pravé straně, který ovšem se ubírá vši rychlostí vpravo kolem kruhu hledící se dostati na své místo a obdržeti co nejméně "výplaty". Pak se hra opakuje, a pešek se pokládá v ruku jiného hráče, aby se všichni vystřídali. Jestli se náhodou rozběhne ten, kdo neměl, běží též okolo — zkrátka musí kruh oběhnouti.

Pešek na zemi.

Utvořit kruh — sednout — zády do středu. Vně pobíhá a upustí u některého peška, načež utíká. Hráč, u kterého byl pešek položen, uchopí peška a běží za ním. Chytil-li ho a udeřil dříve než doběhl na prázdné místo v kruhu, znovu pokládá peška první hráč, jinak ten který honil.

Škola.

Naznačit na zemi křídou 8 školních tříd. První postaví se před školu a hodí kamínek neb peníz, atd., do první třídy — pak po jedné noze skočí do první třídy, shýbne se, a kamínek uchopí a skáče zpět. Pak hází do třídy druhé, a pokračuje dál. Jestli že kamínek nepadne pak do třídy druhé, nastupuje hráč další, a první hráč se opět dostane ke hře až se vystřídá celé družstvo, a začíná v té třídě kde propad. Kdo prodělal všechny třídy nejdřív, vyhrává.

Fox and the Geese

One player is chosen to be fox and one is chosen to be the gander. The rest of the children form in single file (arms about the waist of the preceding player) behind the gander, whose arms are stretched sideward protecting his flock. The fox should try to tag the last goose, and should he happen to do so then the goose becomes the fox and the fox becomes the gander.

Rozcvičení.

Tak jako v předmluvě knihy se dozvídáme něco pěkného z myšlenek autorových, aby nás blíže seznámil se svým dílem, — tak jako v předehře slyšíme hlavně veselé motivy z celé další hry, tak také takovým úvodem cvičební hodiny má být rozcvičení. Zapínáme motor, rozjíždíme se, chceme se radostně rozběhnouti, chceme plně vychutnatí ukojení prvního hladu po pohybu. A poněvadž jaký úvod, takové pokračování, vynasnažme se, aby mělo vždy veselý ráz. Pro rozcvičení vybíráme cvičení lehoučká, taková hravá, ne příliš sešněrovaná útvary a strohostí provedení. Neboť i jinde, na příklad ve sportovních odvětvích, nezačínáme hned plným tempem, tak v závodní přípravě atletické po příchodu na cvičiště pobíháme volně sem tam, uvolňujeme tělo, jako bychom se chtěli přímo nadnésti, shromáždíme náladu pro přísný tvrdý výcvik a vychutnáváme radost z té chvíle volnosti. Bruslař také hned nezačne s kroužky, jakmile vstoupí na led, nýbrž se rozběhne po té lesklé ploše, chvílemi běh vystupňuje, aby pocítil radost z rychlosti a své dovednosti, propletá se tím nejhustším davem bruslicích a teprve pak nasadí kroužek, či co podobného.

Uvědomujeme si, že vždy převládá lehkost, volnost a radost v tomto prvním pohybu. Jen tehdy začínáme prostě, přirozeně, nenásilně. Vyvodíme z toho důsledky i pro naše rozcvičení. Vybíráme vhodně jích obsah, vyplňme je lehkostí, hravostí a radostnou náladou. Získají tím mnoho a jsem jist, že se cvičencům neobyčejně zavděčíte. Zvláště pro naši mládež volme rozcvičení co nejpěknější, nejpřirozenější. U dospělých si již snadno můžeme dovolit odchylky, ale u žactva to musí být jen radost, radost, radost...

Zodpovíme si otázku, co se u nás cvičí v rozcvičení. Vžila se asi představa, že je to určitý druh cvičení, málo se měnící, asi jakási novodobá prostrná s místa, gymnastika. A hodinu za hodinou opakují mnozí cvičitelé stále totéž, vedou rozcvičení týmž způsobem: pochod, klus, poskoky v zástupu, připojí pohyby paží, trupu anebo i nohou v pochodu, klusu — nebo cvičí totéž na místě. Takové rozcvičení musí sevšedněti a po nějaké radosti pak není ani potuchy. A máme přece tolik druhů hybných cvičení, opravdu veselých, které jsou jako stvořeny k rozcvičení. Na některé z nich upozorním. Necht' je nikdo nepovažuje za systematické zpracování látky, je to jen hrábnutí do bohatství naší soustavy a tak, jak mi je vzpo-

mínky z vlastní praxe přináší, tak je podávám.

Hybné hry. Jsou nejpěknějším a nejvhodnějším rozcvičením. A čím jdeme více k mladším cvičencům, tím častěji jich použijme. Jako příklad uvádím honičky, kočka a myš ve všech obměnách, na škatule, na jednohodu lišku, červení a bílí, na kokše, na rybáře, na myslivce atd. U žactva nejnižšího stupně je vlastně všechno hrou, rozcvičením počínaje a uklidněním konče. Napodobivou formou necháme žačky proběhnouti se po tělocvičně, cvičišti, nebojme se křiku, smíchu a vše s nimi opravdově prožíváme.

Různosti. To jest opět nejbohatší skupina, ze které si vybíráme látku k rozcvičování. Záleží na obraznosti vedoucího, kolik si toho nashromáždí. Namátkou uvádím několik příkladů. Různé druhy přeběhů přes celou délku tělocvičny (klusem, cvalem, poskoky jednohodu, po čtyřech, jezdecky a pod.), totéž na vázaném kruhu, podobně přeběhy celých vázaných zástupů, řadů a pod. Lehoučké překážkové běhy přes klečící, sedící, ležící cvičence různými směry, přes kladinu, motouz, překážky umělé, ležící nářadí, žíněnky a pod. Různosti na žiněnkách z pochodu, klusu — přeskoky přes živé nářadí — přebíhání po velkých překážkách, lehké bojové závody a jiné. Zde jest k dispozici velmi mnoho látky.

Průprava k běhu, skokům, velkým míčovým hrám. Rozpítváním sportovních odvětví dostáváme mnoho zajímavé látky. Tak z běhu užijeme různé druhy klusu, stupňovaný běh, různosměrný běh na povel, vytrvalý klus, štafetové běhy, výběhy z různých postojů a poloh a podobně. — Z přípravy ke skokům užijeme pružné přeskoky odrazem jednohodu i snožmo přes různé nářadí, překážky, hromadný skok zpředu, se strany přes šňůru, hromadný skok daleký a podobně. — Z velkých míčových her vybereme si hybné části jako pobíhání s přiřazováním, koulením, pozemním kopáním míče, též závodivé družstva proti sobě. Různé druhy chodu, výpadem, klusu (dlouhými skoky, klus ze široka, napodobení). I z jiných sportů bychom si vynašli dosti pohybových prvků, hodicích se pro rozcvičení.

Pořadová. Užijeme hlavně nástupů a rejů. Tak nastupujeme hbitě na různých místech tělocvičny, nebo nastupujeme na jednom místě v různé útvary, nebo spojíme obojí dohromady. Stejně vhodně užijeme pochodu a klusu různými směrem.

Prostná v pochodu. Těchto se nejvíce užívá. Jednoduché pohyby paží napjatých, krčením a trčením, ohýbáním a mrštěním jednoduše nebo v malých sestavách, též pohyby trupu a konečně pohyby volné nohy. Nebudu důkladněji rozebírat, věc je známá.

Tak bych mohl pokračovati stále. Švihadla krátká, švihadlo dlouhé, užití náčiní, to vše lze upotřebiti. Doufám, že uvedené dostačí, chtěl jsem jen upozorniti na bohatství cviků, kterými lze rozcvičení zpestřiti a zjasniti tak úvod našich cvičebních hodin.

—Boj.

J. T.:

Společná cvičení.

Nemáme pro ně žádnou linku, žádný rozvrh. Staré osnovy dávno již padly — a za ně nic. Pověštině se všude společná podobají ranním půlhodinkám v rozhlase — někdy dobrým, někdy velmi špatným.

Společná u nás mívala význam: tělo procvičit, doplnit to, co nedalo cvičení v družstvech, něčemu naučit, ukázat. Po cvičení v družstvech se cítili býti všichni rovni.

To už dávno vymizelo. Když dostane cvičitel do rukou společná, sedne na zem, natáhne nohy, chytí se za kotníky a hmitá trupem, až bije čelem do kolen. Mladí při tom hekají, staří se drží za nohy až pod kolena a jenom kývají hlavami, jako by chtěli opravdu také dostat čelo až na kolena. Pak, když se takový mladý cvičitel postaví, kroutí tělem na všechny strany a v tělocvičně to vypadá, jako když se tam pohybuje chobotnice. O stejnosti ani zdání. Každý provádí cvik tak účinně, jak stačí. Nemusí nikoho dohánět — vždyť oni všichni jednou přestanou. Někdo z těch prostných chce mít hodně, cvičí, až přemršt'uje, aby dostalo tělo co ráčí — jiný cvičí s fortelí.

Pro vzestupné a sestupné linie ani sledu. Spousta co nejvydatnějších prvků někdy až příliš mnohokrát se opakujících — to je hlavní. Při všem hodně uvolněné všechny části těla, jimiž se lomcuje do nejzazších možností. Uvolnit se mohou paže i nohy natažené, ale to by neodpovídalo době, proto se musí okončeti hodně zkuřnatět. Když otáčím trup ve stoji rozkročném a mám uvolněné paže ve skrčení upažmo, ručce před rameny, je cvičení velmi vydatné,

ale doba žádá spustit ruce až po břicho, třeba se tím účinek cviku zmenšoval.

Výborné je, že se teď na vedení společných nemusí cvičitel příliš připravovati. Stačí, když se postaví a řekne: "Dělejte to jako já!" — jako když se hraje na Adama. Podle moderních názorů má být vždycky jedna třetina hodin nacvičovacích a dvě třetiny procvičovacích. My nenacvičujeme, jen procvičujeme. Neučíme a proto výsledek cvičení je pak menší.

Pro cvičení v družstvech máme rozvrh, osnovy, pro společná nutno je míti také. Lepší špatný rozvrh nežli žádný.

Začínáme přímivými cviky a postoji. Jsou úvodem, který má vzbudit smysl pro správné držení těla i pro správné dýchání. Na to stačí 1 minuta.

Nato v pěti minutách učíme podle osnov pohybům paží, nohou, trupu, polohám. Dbáme na pěkné provádění. Můžeme cvičiti zvlášť paže, zvlášť nohy, zvlášť trup — můžeme i spojit v krátkou sestavu.

V dalších pěti minutách již procvičujeme opakovanými cviky postupně: paže, nohy, trup. Na konec přidáme nějaký cvik rovnováhy.

Následují krátké všestranné sestavy — pokud možno s hudebním doprovodem. Ná-maha se vyvrcholí. V této části (8 minut) může vedoucí pustit uzdu své fantazii, není sešněrován osnovami.

Končíme přímivými postoji a pohyby — tak jak jsme začali. Jsou to zároveň cviky dechové, uklidňující.

Postup si může cvičitel lehkou pamatovati. Příprava na takovou hodinu není obtížná.

Cvičí se ovšem bez pohovu.

Od náčelníka AOS.

Náčelnické zprávy. Výkazy o návštěvách cvičebních hodin zasílají mají vedoucí jednot svému župnímu náčelníku a náčelnici. Tito pak vypracují zprávu za celou župu a pošlou jí náčelnictvu AOS.

Co jste zameškali aneb opomněli, vynahradejte co nejdříve!!

Zpíváte? Zpívejte naše písničky! Zpívejte často! Zpěv osvěží a vnese dobrou náladu do tělocvičny. Zpívejte!

* * *

Starší junáci! Cvičíte? Jestli dosud ne, tak začněte ihned! Vy, kteří cvičíte, přijměte uznání a sokolské Nazdar!

Společná cvičení.

Sestavil Franta Machovský.

(Dokončení.)

CVIČENÍ MUŽŮ.

- VIII. 1. vzpřím, 1/2 obratem vpravo na patách do stoje úkročného, upažit, pravá obloukem dolů, palce nahoru
2. cvič. č. 2. přisunem levé stoj spatný, skrčit upažmo, pěstě nad rameny, hřbety rukou nahoru
- cvič. č. 1. přisunem pravé stoj spatný, skrčit upažmo, jako č. 2.
- cvič. č. 3. opačně přisun, jinak paže jako ostatní
3. cvič. č. 2. postoj výdrž, trčít vzhůru, pěsti rukou palce nazad
- cvič. č. 1. stoj úkročný levou, trčít vzhůru jako cvič. č. 2.
- cvič. č. 3. stoj úkročný pravou, jinak všeš jako ostatní
4. cvič. č. 2. postoj výdrž, předpažením připažit, ruce otevřené, palce vpřed
- cvič. č. 1. přisunem pravé stoj spatný, připažit jako č. 2.
- cvič. č. 3. přisunem levé stoj spatný, připažit jako ostatní
(Tím se dostali cvič. k sobě na šíři rukou v bok, střední na značce.)
- IX. — X. první až sedmá doba, sraz do hloubky ku čtvrté trojici, která pochoduje na místě, ostatní trojice sedm kroků vpřed, vykročí všichni levou, ale I., II. a III. trojice před vykročením vykoná celý obrat vlevo (kroky dle potřeby dlouhé)
4. všichni přisunem pravé stoj spatný, ale I., II. a III. trojice dříve celý obrat vpravo a přisunem pravé stoj spatný, jsou všichni čelem k hlavní tribuně; nyní jsou střední jedni na značkách, druzí za nimi v polovině značek, krajní vedle střed.
- XI. 1. všichni stoj zánožný pravou, skrčit levou předpažmo vzhůru, předloktí před čelem rovně, pěst' hřbetem nahoru (kryt vrchní), zapažit pravou, ruka v pěst' hřbetem stranou
2. 3. 4. skrčit předpažmo vzhůru pravou jako je levá a položit ji vpřed k levému předloktí, zvolna na tři doby klek zánožmo pravou, koleno k patě levé, a předklon vodorovný (též na 3. dobu)
- XII. 1. vzpřím, výdrž v kleku, levá paže výdrž, pravou trčít vzad, ruka jako v XI. taktu v době 1.
2. levou mrštit vpřed vzhůru zevnitř, ruka pěsti palec nahoru, skrčit zapažmo pravou, pěst' u boku dlaní nahoru (glek výdrž), hled na levou ruku
3. 4. —
- XIII. 1. vztyk do stoje zánožného pravou, předpažit levou dolů, hřbet otevř. ruka nahoru, pravou trčít vzhůru, ruka otevřená, dlaň napřed, hled přímo
2. výpad pravou vpřed, pokrčit upažmo, předloktí kolmo nahoru, ruce v pěst', palce nazad, předloktí s vedlejším cvičencem u sebe
3. 4. —
- XIV. 1. přisunem pravé stoj spatný, trčít dolů, palce napřed (pěstě)
2. půlobratem vpravo stoj spatný a dřep, předpažit zevnitř, pěstě, palce nahoru
3. 4. —
- XV. 1. vztyk, stoj výkročný levou vpřed, zapažit zevnitř, hřbety nazad
2. stoj výkročný pravou vpřed, předpažit zevnitř, palce nahoru
3. stoj výkročný levou vpřed, zapažit zevnitř, hřbety nazad
4. stoj výkročný pravou vpřed, skrčit zapažmo, ruce u boků, dlaně nahoru
- XVI. 1. přisunem levé stoj spatný, trčít vpřed vzhůru zevnitř, ruce otevřené, dlaně nahoru (těmito kroky postoupili všichni, takže střední je na značce)
2. —
3. levou připažit, pravou pokrčit upažmo, předloktí kolmo nahoru, ukazováček a střední prst vztýčený, ostatní prsty ohnuty (přísaha), hled na vlajky
4. —

Zde by se mohla hráti neb zpívati hymna a při skončení připažit a odchod, neb určitou dobu výdrž a potom velet připažit a odchod.

Odchod.

Před odchodem sestry, co držely obraz, zavinou jej a jedna ponese.

Dorostenci zatočí 1/4 kruhem kolem středního, čelem k hlavní tribuně.

Dorostenky a muži nejkratší obrat k hlavní tribuně a ženy mezi 1. a 2. kladinou se co nejrychleji zařadí do trojic. První kladina je na straně u mužů. Odchod provede se v šesticích, tyče a obruče nesou jako při nástupu. Ženy s dorostenkami zařazují se do šestic, dorostenky po pravé straně žen, dorostenci a muži za nimi, v tom samém pořádku praporečnicki vpřed.

vlička podnebím. Teprve v sobotu 28. dubna 1855 otevřely se brány tohoto vězení, když Havlíček byl tělesně udolán.

A tu osud řekl: Máš býti mučedníkem, dobrá — ale pak jím budiž plnou měrou! Při návratu na silnici mezi Jihlavou a Německým Brodem dozvěděl se Havlíček, že před 14 dny skonala jeho vzácná choť Julie v Praze s jeho jménem na rtech. A když pak Havlíček sám navštívil Prahu, kde kdo se mu vyhýbal mimo tři, jichž jména zasluhují vzpomínky: byli to jen Božena Němcová, Palacký a Trojan. Jinak vše se ho zbaběle a urážlivě štítilo, ba i v rodném kraji slychal Havlíček mezi lidem tvrdé, bláhové odsuzování své činnosti. Kalich hořkosti byl dopit na dno a tato rána Havlíčkovi dodala, neboť nyní ležela mrt-

vá víra celého jeho života ve výchovu národa . . . Havlíček musil se domnívati, že pracoval a trpěl nadarmo a tak jako skutečný mučedník umíral dne 29. července 1856 v Praze.

Ale sotva dodýchal, památka jeho jako fénix vzletěla do výše. Již jeho pohřeb byl jedním z nejúchvatnějších, jež kdy Praha viděla, od Nové brány lid dělný a řemeslníci chtěli nésti sami rakem až na Olšanský hřbitov, u rakve sešli se všichni političtí odpůrci, Palacký stál tu vedle J. V. Friče, Rieger vzpomíná naň v zemském sněmu, dne 19. srpna 1862 odhaluje se již pamětní deska na rodném domě, za jedné z největších manifestací českého lidu.

A dokud národ český bude žíti, dotud Havlíček bude ctěn a milován.

O VŠELIČEM — A TROCHU TAKÉ O NÁS.

Jos. Čermák.

JEDNOHO pozdního večera sáhnu po anglickém měsíčníku, který mi pošta během dne dodala a náhoda tomu chtěla, že jsem nejdříve povšimnul si stránky, kde vynikající válečný zpravodaj líčí tažení naší válečné moci k Paříži. Nemám ve zvyku rozrušovati nitro své v hodině večerní líčením výjevů na bojištích, stačí mi obyčejně pohled na slibné nadpisy zpráv, zvěstující brzké uskutečnění hesla "Zvítězíme!" a sleduji při tom za bitevními šiky počáteční kroky diplomatů, proto nebyl bych s to ani vysvětliti, co mne v ten den pohnulo čísti podrobněji líčení s hora zmíněného zpravodaje. Byla to nejspíše krátká předmluva, kde jál se líčiti naše americké pluky, jak neodolatelně valí se v před a drtí před sebou v zmatku prchajícího nepřítele. Nečtu dlouho a již objevuje se mi líčení obrazu prvního: Neschůdná, rozrytá silnice jest v pravém smyslu poseta odházenými zbraněmi, roztržitými tanky a krvavými lidskými údy a povinností některých vojáků patrně bylo odklizení všeho, aby nepřekáželo útočícím, což prováděno býti muselo rychle, bez jakéhokoliv otálení. Tam odhazovány jsou z cesty lidské paže, zprážené nohy, jeden vojnín chápe za vlasy hlavu a hází jí klidně přes příkop do pole. Nejhrůzněji však působilo několik k nepoznání v blátě rozmačkaných těl nepřátel, které po kusech byly shrabovány a odhazovány do hluboké strouhy. Odkládám magazin, neboť očekávám, že výjevů takových bude čím dále tím více a vtírá se mi při tom otázka: Proč ty hrůzy? Jest

to probuzený a samým utlačovaným lidem vyvolaný boj, v němž stromy svobody mají býti zalévány jen krví tyranů? Jest to vidění blížíci se vykoupené, očistěné lidskosti dvacátého století? Nikoliv. To co bylo hořejší vyličeeno jest dílem slávou zpytého jednotlivce, jemuž podařilo se hypnotyzovati celý národ, proto umínil si hnáti lid všech národů na jatky, jen aby mohl ukázati, že co Napoleon nedovedl on dovede, co se bývalému císaři nepodařilo, jemu se podařilo. Národ uposlechnul a připustil, aby ze všech černých kapitol v dějinách lidstva kapitola tato byla ze všech nejčernější a tu si mocný, kulturou se honosící národ nechal do svých dějin vepsat na popud nepřičetného člověka. Kdo řekne, že doba zázraků již minula, ten at' si přečte do všech podrobností tuto kapitolu.

* * *

Prožívali jsme hrozné chvíle, kdy ani pravda nedála se pravdou býti — a co truchlivých chvíl čeká ještě tisíce rodin, až se proflídle řady bojovníků našich vraceti budou do svých domovů!

* * *

V den, kdy tyto řádky přenášim na papír, se všech stran přímo valí se rady těm, kteří určení budou (neb již jsou) k upravení poměrů poválečných v Evropě tak, aby položeny byly základy k míru trvalému a poukazováno jest při tom na smlouvu Versaillskou, která po první válce světové toho nedovedla. Někteří znalci dokonce věří, že na základěch nabytých zkušeností upravení budoucí Evropy bude snazší, když dozor nad ní svěřen bude vítězným mocnostem, které vždy zamýšlené porušení míru

v zápětí potlačí. Kéž by tomu bylo tak — ale nelze zavřítí oči nad nahromaděnou žhavou záští, kterou za sebou poražené zločinné hordy zanechaly, bude přímo nemožno zapomenouti zpusťosených měst a vesnic, zvířeckým způsobem utrácení lidských životů, pohřbívání živých, zaživa upalování žen a dětí. Jest zcela přirozeno, že pozůstali v neukrotitelné zášti své budou pomýšletí na odvetu a budou hledati příležitost na zdolaných a nyní bezmocných katanech způsobem jakýmkoliv svoji touhu po pomstě ukojiti. Nestává také možnost, že i menší, po dobu války v nevolnictví udržované národy budou hlásiti se o území, která dle jejich domnění jim právem náleží? Nebudou některé hlásiti se o náhrady za polozbořená města, požáry zničené dědiny, zpusťosená role? Podivný úsudek o tom pronesl jeden "taky znalec", že není možno, aby osvobozené národy, které by měly býti vítězným mocnostem vděčny, ještě takovými malichernostmi poválečný úkol jim ztěžovaly. K tomuto náhledu zdají se býti nakloněni i někteří naši, kteří snad též za malichernost by prohlášovali požadavky oloupených národů, když sami ve chvílích, pokud boje trvaly, živili sváry svými malichernými názory, svými touhami a tak stále neshody vyvolávali. Ani tak kruté doby, jaké jsme prožívali, kdy obávali jsme se otevřítí ranní časopis, abychom se nedozvídali o nezdařech spojenců a hrozící nejistotě, jaké zakončení to vraždění míti bude, slyšeti bylo i podezřívání a někdy i neoprávněné žaloby. Nezdá se býti dosti smutné pravdy v těch několika slovech, že jest nesvornost v každém našem počínání přirozenou, poněvadž jest nám vrozenou?

* * *

Nepamatuji se více, který z našich velikých mužů napsal tento výrok, ale přes to dovoluji si jej zde připomenouti s pozněnou jednoho z posledních dvou slov: "Jsme shluk protivných sil, a tak . . ." — nejdeme k cíli.

* * *

Zavírám rychle psací stolec, abych si přívalem truchlivých vzpomínek nerušil žádoucí noční odpočinek, neboť i ta letošní rozmarná příroda chová se tak, že co si za dne v malém našem sadu upravíme, urovnáme, v tom noční bouře způsobí hotoovou spoustu, když tu zraky mé zavadí o denní "Svornost" a v ní delší dopis, napsaný "Dopis z obsazené Prahy". — Neřeba ani poznamenávati, s jakou dychtivostí jsem po něm sáhnul v naději, že budu čísti něco potěšitelného, nebo snad konejšivého. Dopis byl otištěn z "Národních novin, vycházejících v Trnavském sv. Mar-

tině a byl poslán z Prahy. Jediné, co mile se mne dotklo jest, že pisatel líčí Prahu, jak krásnou se mu jeví při pohledu z jeho okna šestého poschodí, ale jelikož nelze psáti o panujících poměrech, rozepsal se hlavně jen o oblibě, jaké se u lidu těší divadla, líčí slavnostní představení dvou her od Jos. Kajetána Tyla a končí tímto steskem: "Ubohý Tyl, když před sto lety umíral v bídě v Plzni a marně toužil po návratu do Prahy, nebyl by si jistě ani v nejdávňějších snech představil, že jen jeho hry budou slávobránou pro novou epochu českého divadla. Kdyby se byl dožil aspoň porozumění, jakého se dnes dostává jeho hrám, o co déle mohl žíti, a co více mohl vykonat. Ale nemysli si, že i když tento vzdech vychází z mysle celé kulturní veřejnosti, že se něco změní v naší povaze. Kámen závistí, který rozbíjí okna staveb statečné a obětavé práce, je stále ještě ve znaku českých vlastností. A zdá se mi, že ani taková doba, jako je dnešní, jej nedovede setřít . . ." — Nejsem s to čtenáři vylíčit, jak ostře zařezala se mi poslední slova do zklamaného nitra. Tedy když ani tam neučinily prožité kruté doby lid lepším, co můžeme očekávati zde? Marně po celou noc pokouším se přivolati spánek na znavená víčka a sotva že do okna ložnice počaly se vtírati paprsky ranního slunce, jal jsem se rychle oblékati, abych mohl co nejdříve ven a naléztí trochu ulehčení v osvěžujícím, čistém ranním ovzduší. Ale při tom stále provázela mne v mysli osudná slova: "Kámen závistí jest stále znakem českých vlastností a ani taková doba, jako je dnešní, jej nedovede setřít . . ." Chodím, ale klidu nenalézám. Těžký řetěz různých pocitů táhne mým nitrem a přiznávám, že ten nejtěžší a proto také nejpalcivější bolest působící článek v řetězu tom jest — pocit studu.

Vinc. Sedlák:

VŠESLOVANSKÁ MOBILISACE A VI. MOBILISACE ČESKÉHO NÁRODNÍHO SDRUŽENÍ

6. srpna 1944 v Chicagu byla mohutným projevem ideovým ve smyslu slovanské pospolitosti; byla manifestačním projevem amerického patriotismu pro válečné úsilí; byla mocnou demonstrací organizační síly Č.N.S., a byla velikým přínosem hmotným druhému odboji.

Byl to po každé stránce úspěch, který překonal veškeré očekávání. Může se právem říci, že to byla jedna z největších národních manifestací, která kdy procházela

českou čtvrt' Chicaga, a že byla početně největší, jakou kdy v sebe pojal historický Plzeňský Park. V tom shodovaly se nejen nadšené referáty novin, ale také střízliví pozorovatelé této události. Účast odhadovala se mezi 10—15 tisíci účastníků, však bylo velmi těžko přiblížit se přesnější číslci, neboť mezi dobou, kdy průvod došel na místo, až do skončení nneustále bylo proudění lidu ven a dovnitř. Byly chvíle, kdy všechny prostory Parku na obou stranách pavilonu byly téměř napěchovány, a to bylo příčinou, že mnozí z těch, kteří právě přišli, brzy zas odcházeli, neboť nebylo možno tuto masu lidu obsloužit, to vše se vymykalo fyzickým možnostem.

Přes to však, díky zkušenosti a obětavosti zkušeného kádrů pracovních výborů, bylo vše pod kontrolou, — jak půldruhého míle dlouhý průvod, tak i v Parku program, a vše ostatní, řekněme obchodní, co s tím souviselo; a nestalo se nic, co by hladký průběh a hřejivé nadšení celého odpoledne a večera bylo nějak pokazilo.

Tyto výroční "mobilisace" staly se v prvé řadě jaksi "kontrolní" přehlídkou našich vlastních řad Č.N.S. v Chicagu, respektive jeho výkonnosti a organizačně morální úrovně. Poslední dobou slyšíme hodně obav, že členstvo Č.N.S. začíná býti k akci vlažno, že není spokojeno s tím neb oním postupem ústředny a podobně. Snad ano, snad jsou jistí jednotlivci, kteří z pohodlnosti či náladovosti hledají důvody pro svoji liknavost. Avšak tato VI. mobilisace přesvědčila nás, že nikoliv ochablost, nýbrž větší agilnost v řadách Č.N.S. panuje. Tohle nedovozujeme jenom z obrovské návštěvy, nýbrž, a to hlavně, z pracovníků všech odboček a pracovníků ostatních organizací, tvořících Č.N.S., zúčastněných v tomto velkém podniku. Tento vyžadoval velmi mnoho výborů, velmi mnoho obětavosti a dobré vůle, a ta zde byla v plné míře, což považujeme za jednu z morálních stránek podniku, z hlediska vlastního, — organizačního.

Ovšem hlavní morální, či spíše ideová stránka této mohutné a krásné události byla "slovanská", jakž již sám název "Všeslovanská mobilisace" naznačoval. Nikdy před tím aspoň nikdo není pamětníkem, že by v Chicagu tolik druhých Slovanů všech slovanských větví přišlo k nám, spojilo se s námi, dalo se k dispozici našemu vlastnímu podniku, našemu vlastnímu vedení, a provedlo s námi společně a tak manifestálně projev vzájemného sbratření. Nebyla to jenom náhoda a nebyla to jenom formálnost, že jsme se co Slované všichni

sešli v masách při jedné příležitosti na sklonku nynější války, nýbrž je to skutečně dle písně "duch slovanský", který na sebe počíná bráti praktické formy. V jednom průvodu zde vedle sebe pochodovali Poláci a Rusové, Bulhaři a Jugoslávci, a nebylo nikde rozdílu mezi Chorvaty, Srby a Slovinci.

Slovanský Kongres středozápadní divise rozhodl se spojit svůj výroční demonstrační den s naší VI. mobilisací, a dnes stejně jako my může býti spokojen s výsledkem. Oběma organizacím bylo prospěno po stránce ideové i hmotné. Heslo, že Slované by se měli spojit k vlastnímu prospěchu, ukázalo zde v menším měřítku krásné odůvodnění.

"Všeslovanská mobilisace" byla také, a ne na místě posledním, mocným projevem loyality ku Spojeným Státům a podpoře válečného úsilí. V tom smyslu vyzněl program, v tom smyslu mluvili řečníci, hlavně ovšem floridský senátor Spoj. Států Claude Pepper a národní předseda Slovanského Kongresu Leo Krzycki. Tito zdůraznili obrázně, co znamená slovanský živel ve Spojených Státech, jeho loyality k této zemi a jeho patriotická součinnost s vládním aparátem a válečným programem.

Byli jsme informováni, jaký mocný dojem na našeho hosta, senátora Peppera, učinil průvod, program a účast v Plzeňském Parku. Obdivoval zvláště naše starší ženy v průvodu a doslovně pravil: "Překvapuje mne a obdivuji ducha těchto žen; z těchto by si měly vzít příklad naše americké ladies tam na Floridě." Pan senátor obdržel na památku krásnou loutku v kyjovském kroji, zhotovenou obětavou paní Burešovou. Tento dárek mu bude v jeho domově na Floridě nejen připomínati ducha slovanské životnosti a krásy, ale ta nemluvící loutka bude zajisté "mluviti" propagačně ku všem návštěvníkům obydlí senátora Peppera. Nejen tiskovinami, ale také jinou cestou se koná účelná propaganda.

Shrnujíc všechny dojmy v jedno, můžeme si právem říci, že dobrá věc se podařila, a že nám zůstane dlouho významným památným bodem v činnosti druhého odboje. Jeden další význačný rys charakterisuje všechno naše počínání (a i tuto slavnost), a sice, že je prováděno lidově, tím prostým, dělným českoslovanským lidem. Naše česká třída lidí zámožných a "intelektuálů", až na velmi řídké čestné výjimky, nechodí na takovéto národní podniky. Ta nezamění svoje pohodlí za povinnost k národu. My máme hodně českých obchodníků, spolek českých lékařů, spolek českých pohrob-

níků, spolek českých inženýrů, a nevím co ještě všechno máme "českého", — ale bohužel jen českého, ne česky národního.

V tom velkém slovanském kaleidoskopu na této historické VI. Mobilisaci v Pizeňském Parku, mezi tolika stánky a mezi tolika tisíci lidmi, krčily se k sobě na jednom místě dva symboly, sice skromně, avšak přece duchem dominovaly celému smyslu této maniefstace: byl to stánek Amer. Červeného kříže, kde se upsalo toho dne skoro za 50 tisíc bondů, a byla to replika Lidického pomníku u Joliet. Jestliže veškerá snaha pořadatelstva nesla se k maniefstačnímu a obchodnímu úspěchu této všeslovanské slavnosti, k těmto dvěma symbolům poutá nás cit a naše láska a skrze ně k této zemi, i ku staré vlasti do takové míry, že si vše to veliké a okázalé podmaňuje. Bez citu, bez lásky k této vlasti, i k té tam za mořem nemohli bychom svéstí takový podnik, jako byla tato "Všeslovanská mobilisace" a VI. Mobilisace Českého Národního Sdružení.

BRATR ANTONÍN DOLEŽAL DOVRŠIL 50 LET ČLENSTVÍ V SOKOLE SLÁVSKÉM.

Jelikož redakci nebyla zpráva podána, přinášíme tuto, ač opožděně, významnou počtu zasloužilému pracovníku ze "Svornosti":

Počátkem týdne oznamoval Sokol Slávský svému členstvu konání důležité společné schůze ve středu 9. srpna. A také o pravdu dostavil se velký počet bratří a sester. Bylo to za příčinou, aby byli svědky krásné schůze, která se konala na počest "padesátiletého členství svého oblíbeného starosty — svého táty — br. A. Doležala." Schůze se konala pouze v rámci "rodiny Slávských", nikdo nebyl zván, chtěli jsme svému "tátovi" ukázat tu naši lásku a vděčnost, jen sami mezi sebou. Chtěli jsme, aby ten večer patřil jen nám a my jemu. A možno bez nadsázky říci, že se nám to podařilo znamenitě. Žádná sebe pečlivěji připravovaná oslava by se nesetkala s takovým úspěchem, jako se tak stalo v tomto případě a proto se opět osvědčilo staré přísloví: "Dobrá věc se podaří."

Schůzi zahájil v 8:30 místostarosta br. V. Urban. Přivítal přítomné členstvo a požádal vzdělavatele jednoty br. V. Konečného, by řídil další pořad schůze. Br. Konečný měl již všechno "upečeno". Stručně oznámil, že dle nepsaného článku v našich stanovách každý činovník po 50letém členství v jedné jednotě — automaticky přestá-

vá být činovníkem a v tomto případě, že jest to náš starosta br. Doležal. Proto "prý", již nemůže být dále starostou Sokola Slávského. Za jeho práci se mu poděkuje a tím bude vše odbyto. Mezi přítomnými nastalo velké rozčarování. Takto si věru mnohý z nich nepředstavoval, že bude oblíbený jejich "táta" odměněn a hlavně litovali, že nebude nadále starostou. Nikdo však si netroufal něčeho namítat a také br. Konečný nedal nikomu příležitost, neboť okamžitě pokračoval v úředním jednání.

Po přečtení a schválení protokolu, bylo čtení dopisů a podávání zpráv, což bylo vše rychle vyřízeno. Mezitím se dostavil do schůze br. Doležal, který zůstal takřka nepovšimnut a proto zaujal místo mezi členstvem. Po ukončení úředních záležitostí br. Konečný stručně poděkoval br. Doležalovi za jeho vykonanou práci během padesátí let členství a oznámil mu, že už není starostou. Ale náš milý "táta" hned vystihnul, že byl na něho ušit pytel a okamžitě se vžil do úlohy "uraženého" a protestoval proti svému sesazení. A teď teprve všichni přítomní vystihli, že vše bylo a jest jen velmi podařený žert a že jejich "tátovi" není nikterak ublíženo.

Po tomto žertovném úvodu br. Konečný vystižně poukázal na velikou a obětavou práci během 50 let členství u Sokola Slávského. Děkoval mu jménem veškerého členstva, jak bratří tak sester, za všechno a projevil přání, aby nám ho "pámbu zachoval až do 100 let."

Po něm vyzván byl starosta Americké Obce Sokolské br. K. Prchal, aby k jubileantovi promluvil. Tento jménem celé Obce střečně děkoval br. Doležalovi za práci během uplynulých 50 let pro rozkvět Amerického Sokolstva a přál mu dalšího zdraví. Byl br. Doležal na užším výboru pro spojení se Nár. Jed. Sokolské s Župou Fuegner-Tyršovou v jednu Obec a po jejím založení byl též prvním místostarostou Americké Obce Sokolské. Dále byla vyvolána místostarostka župy Střední M. Radvanovská, neboť byl též dlouholetým župním starostou, a ta rovněž děkovala za jeho práci v župě. A takto bychom mohli pokračovat s projevenými zdravicemi, neboť byla vyvolána celá řada přítomných a museli bychom stále opakovat slova díků. Byla to starostka Sokolic Slávských, sestra A. Kadlecová, která mu jménem Sokolic odevzdala vavřínový list. Jménem náčelnictva žen AOS. Katka Danková, br. Vojta Beneš, bratří úředníci jednoty: Urban, Weber, Ježek, Oselka, Rytíř; úřednice sestry Sebková a

Pavelková a znovu opakujem celá řada dalších, kteří jistě prominou, že nejsou jmenováni.

Ná to bylo přikročeno k provedení uměleckého programu, kterýž připravil br. Anton Hruška a sestával z mužského kvarteta jednoty, které nejdříve předvedlo "tátovi" pěknou zdravici a pak přidalo lidovou píseň "Koupím já si koně vrané". Další zpěvní čísla byla přednesena br. A. Hruškou, sestrou Koskovou a Ježkovou. Velmi dojemně působila přednesená báseň Karlíkem Novotným jménem žactva Slávských.

Po ukončení programu, jsa vyzván, "táta" děkoval slovy nehledanými, za tento projev velké lásky k němu a se slzami v očích nabádal "své děti" k další svorné práci ve prospěch milé jednoty Sokolů a Sokolic Slávských.

Pozoruhodné jest, že to bylo právě v pravidelné schůzi 9. srpna 1894, kdy byl k Sokolu Slávskému přijat a přesně po 50 letech rovněž 9. srpna zase v pravidelné schůzi své padesátileté členství oslavil.

A tento stručný referát končíme s "Mnogafa ljeta" náš Táto, bud' hodně zdrav!

ZPRÁVY ORGANISAČNÍ

Předsednictvo A. O. S.

ZÁPIS

schůze Předsednictva A.O.S., konané v pondělí 28. srpna 1944.

Schůzi zahájil starosta br. Prchal. Přítomní bři.: Falta, Kačer, Konečný; sestry: Čiháková a Danková. Omluveni: br. Jelínek, Košář a Zmrhal.

Čten zápis schůze poslední a přijat.

Dopisy: Bratr starosta předkládá dopis od br. Fr. Nepila od Sokola Little Ferry, ve kterém zaslíká ček na \$10.00, dar to od pí. B. Navarové na poválečný fond Čsl. Sokolstva. Zároveň odevzdává k témuž účelu \$2.00, které mu odevzdal br. R. Fleischer, člen Sokola Slávského.

Posluchači cvičitelské školy župy Severovýchodní zasílají členům Předsednictva pozdrav.

Plukovník Španiel srdečnými slovy se loučí s americkým Sokolstvem a děkuje za veskerou práci, kterou sokolstvo ve prospěch druhého odboje koná. Schváleno dopis uveřejnit v orgánu. — Vydavatelé "Newyorské Lísty" nabízejí ku koupi knihu Dr. Fr. Munka, "Československo a jeho hospodářská budoucnost". Schváleno jeden výstisk zakoupit a upozornit, že knihy má na skladě Čsl. Národní Rada.

Sokol Detroit žádá, aby br. náčelník Jelínek zajel k nim při návštěvě Clevelandu, aspoň na jeden den. Br. náčelník byl na žádost ihned uvědoměn a slíbil, bude-li mu možno, milerád do Detroit zajede. — Br. Pavlíček za výstavní výbor v St. Paul, Minn., sděluje, že se rozhodli odvolatí vyslání družstva na den 27. srpna. Toto bylo

ihned sděleno vedoucímu družstva br. S. Barcalovi.

Br. Jos. Tománek, jednatel župy Západní oznamuje, že sokolská jednota Brush Creek vystoupila ze župy, což jednota sama Obci před časem oznámila. — Jednota Sokol Tábor, So. Dakota, nechce býti v župě sdružená, jelikož župa nemůže k nim vyslat společného cvičitele. Vzato na vědomí.

Sokol St. Louis, Mo., protestuje proti podpisu bratra starosty v "Zaslánu", které bylo uveřejněno v denním tisku, týkající se zrušení Pomocného Výboru při Českém Národním Sdružení a vytvoření American Relief for Czechoslovakia". Br. Kačer vysvětluje založení Pomocného Výboru a řízení tohoto. Starosta br. Prchal podává vysvětlení, za jakých okolností byl on povolán do této nové organizace a čte části dopisů, z nichž vysvitá, že to bylo na přání "Prezidentova kontrolního výboru". Během vzniklé debaty, br. Kačer vznesl obvinění, jakoby se falšovaly protokoly Obce. Br. starosta se ohražuje, že toto obvinění jest příliš vážné a žádá, aby to bylo zanešeno v zápise. Br. Falta doporučuje, aby dopis Sokola St. Louis byl odložen do příští schůze, do kteréž by byli všichni členové Předsednictva obesláni dopisem s udáním vážnosti schůze. Přítomní však nesdíleli jeho smýšlení. Rovněž nebyl vzat v úvahu názor br. starosty o svolání schůze zástupců žup. Bylo hlasováno o návrhu sestry Čihákové, aby byla bratru starostovi vyslovena v záležitosti "Zaslána" důvěra. Pro návrh hlasovala sestra Čiháková a Danková; proti hlasoval br. Kačer, nehlasovali bratři Falta a Konečný.

Zprávy: Za onemocnělého br. náčelníka Jelínka nejdůležitější věci hlásí sestra ná-

čelnice Danková. Vydání na objednané emblemy bylo již před časem schváleno. Na cvičitelském kursu župy Severovýchodní v Clevelandu, podílelo se 43 posluchačů.

Za Ústřední Vzdělávací Sbor sděluje br. starosta, že se schůze nekonala. Dále oznamuje, že byl požádán o členství v "Recreation Board of Chicago", což přijal.

Br. jednatel Konečný oznamuje, že na schůzi podílníků budovy Olympic, nebyla prodej uskutečněna, jelikož nebyla dvoutřetinová většina přítomna. Nová schůze bude svolána na 8. září.

Tím schůze skončena v 9.50.

Václav Konečný, jednatel.

ZÁPIS

schůze Předsednictva A.O.S., konané v pondělí 25. září 1944.

Schůzi zahájil starosta br. Prchal. Přítomni: Jelínek, Kačer, Konečný, Miller a Zmrhal. Sestry Čiháková, Danková a Sýkorová.

Čten zápis schůze poslední, však nebyl přijat.

Dopisy: Patronát školy J. A. Komenský v Clevelandu oznamuje spálení všech dluhopisů na budově váznoucích a dotazují se, zda Obec trvá na zaplacení dlužné částky, nebo tuto daruje ve prospěch patronátu. Schváleno oznámit, že Předsednictvo Obce žádných dluhopisů na budovu nedrží.

American Athletic Union žádá obnovení členství a oznamuje konání výroční schůze. Schváleno členský poplatek \$25.00 zaslati a dopis předán náčelnictvu. — Čsl. legiionáři v New Yorku upozorňují na oslavu svého 25letého trvání a zvou k účasti na slavnosti. Schváleno požádat starostu župy Východní br. Gregora, aby Obec na oslavě zastupoval.

Bratr T. B. Hlubuček, Cedar Rapids, žádá 50 výtisků písně br. Popelíka. Žádost se vyhoví a zároveň se upozorní členstvo v orgánu Sokol Americký a jednoty dopisem na tuto píseň. — Br. A. Svoboda, vzdělavatel župy Severovýchodní dožaduje se vrácení filmů, které prý zapůjčil před delším časem Ústřednímu Vzdělávacímu Sboru. Dle dřívějšího vyšetření, které bylo br. Svobodovi sděleno, filmy byly poslány br. F. Štěpánovi, vzdělavateli Sokola Town of Lake. Usneseno kopii tohoto dopisu poslat br. Štěpánovi.

Župa Severovýchodní děkuje za vyslání náčelníka bratra Jelínka co učitele jejich cvičitelského kursu. Oznamuje celkové vydání kursu \$76.52 a žádá o hrazení jedné polovice, což bylo bez námitek schváleno.

V druhém dopise župa sděluje, že přikládá dopisy od Sokola Cleveland a Čech-Havlíček, týkající se poplatků do Sjezdového fondu. Po kratší debatě usneseno odpovědět, ve smyslu sjezdového usnesení v roce 1938.

Zprávy: — Za Náčelnictvo podává tuto náčelník br. Jelínek. Veškeré body v ní obsažené byly schváleny. Tisk informační anglické brožury schválen, by zadán byl firmě Mejdrieh. Dále referuje o kursu v Clevelandu, který byl velmi zdařilý.

Za dozorčí výbor oznamuje sestra Čiháková, že přehlédla veškeré finanční záznamy a doklady kursu v Algonquin a našla vše správné. Její zpráva přijata a doporučeno, aby další člen br. Miller po schůzi zprávu přehlédl. Celkový příjem byl \$1,427.95, vydání \$1,085.86 — zbývá \$342.09.

Za Ústřední Vzdělávací Sbor se hlásí, že se schůze nekonala. — Z Ústředny Českého Národního Sdružení podává zprávu starosta br. Prchal. Pomocný Výbor Československý byl zrušen. Zahájena sbírka obnošeného šatstva. Br. starosta rovněž podává zprávu ze sjezdu "Slovanský kongres", který se konal v Pittsburghu. Průběh sjezdu byl důstojný. Dále hlásí, že "Chicago Recreation Commission bude konat sjezd 22. listopadu a pozvání, které mu bylo posláno, předá župnímu starostovi.

Jednatel br. Konečný oznamuje, že na schůzi podílníků budovy Olympic (Sokola Slávského) se prodej této zase neuskutečnil, jelikož nebyla dostatečná dvoutřetinová většina pro prodej.

Schůze skončena v 10.10.

Karel Prchal, starosta,

Václav Konečný, jednatel.

P. S. — Po schůzi br. R. Miller přehlédl finanční zprávu cvičitelské školy a shledal vše v úplném pořádku.

Dne 24. srpna 1944.

Americká Obec Sokolská,
2345 S. Kedzie Avenue,
Chicago, Ill.

Milí bratři,

odcházím po pětiletém působení ve vojenských záležitostech československých ve Spojených Státech zpět k čs. armádě do Anglie. Je mi milou povinností při té příležitosti poděkovat Vám za v pravdě bratrské úsilí, se kterým jste se věnovali propagaci a práci ve prospěch naší armády, bojující za osvobození vlasti.

Zvláště v době, kdy v Československu byla zničena mohutná naše sokolská organizace, byli jste Vy jedni na světě, kterým

případl vznešený úkol udržet dědictví Tyršovo a Fuegnerovo a být opět pokračovatelem těch myšlének a cílů, které již v prvním odboji nás vedly do boje za svobodu Československa.

Vaše činnost v druhém odboji bude s vděčností vzpomínána celým československým národem.

Přeji všem bratřím a sestrám hodně zdraví a úspěchu v další činnosti, i zůstávám s bratrským Na Zdar

Váš zcela oddaný
Col. O. Španiel.

PŘÍJEM V ZÁŘÍ:

Sokolice Libuše, So. Omaha, příspěvky za II. čtvrtletí	\$ 6.60
Sokol San Antonio, Texas, příspě. za III. čtvrt.	2.10
Sokol Edwardsville, Ill., příspě. za III. a IV. čtvrt.	5.40
Sokol Scio, Ore., příspě. za II. čtvrt.	9.90
Sokol Little Ferry, N. J., příspě. za III. čtvrt.	26.10
Odb. Čes. Nár. Sdružení Baldwin, Ala., na povál. fond Čsl. Sok.	5.00
Ses. Ant. Mazačová, Chicago, na poválečný fond Čsl. Sokolstva	5.00
Sokol Slávský, Cicero, Ill., na poválečný fond Čsl. Sokolstva	40.00
Sokol Fuegner, L. I., N. Y., příspě. za II. a III. čtvrt.	40.30
Sokol Schenectady, N. Y., příspě. za III. čtvrt.	17.70
Sokol Newark, N. J., příspě. za III. čtvrt.	7.20
Sokol Tyrš, Cleveland, příspě. za II. čtvrt.	80.95
Sokol Tyrš, Cleveland, splátka na starý dluh	19.05
Sokol Rozvoj, Chicago, příspě. za I. a II. čtvrt.	29.70
Sokolice Town of Lake, příspě. za II. a III. čtvrt.	54.20
Čistý výtěžek cvičitelské školy v Algonquin, Ill.	342.09
Hudba Čsl. besedy	1.50
Celkem	\$652.79

Vydání:

Služné jednatele Obce za září	\$140.80
Služné náčelníka Obce za září	94.80
Služné pořadatele Tech. Hlídky	25.00
Služné redaktora a vzdělavatele	93.90
Služné výpravčího Sok. Amer.	15.00
R. Mejdrich & Co., za tisk Sok. Am.	258.24
Nájem úřadovny za říjen	25.00
Úklid úřadovny za září	2.50
Poštovné za září	3.72

Telefon za září	12.50
Zupa západní, polovičné cestovné kursistům	45.60
Amat. Athl. Union, roční čl. příspě.	25.00
Zupa Severovýchodní, příspěvek na stravování kursistů	38.26
Sokolské emblemy	80.00
Celkem	\$860.32

Porovnání:

Zůstatek z měsíce srpna	\$661.65
Příjem v září	652.79
Celkem	\$1,314.44
Vydání v září	860.32
Zůstatek na říjen	\$454.12

Náčelnictvo A. O. S.

ZÁPIS

o schůzi náčelnictva AOS., konané ve středu
20. září 1944 v 8.10 hodin večer
v úřadovně AOS.

Schůzi vedl náčelník br. Jelínek.

Přítomni: Danková, Divišková, Farová, Jelínková, Prenerová, Jelínek, Stránský, Šimon. Omluveni: Holeková, Linhart.

Zápis z poslední řádné a z porady 23. srpna 1944 přijat.

Dopisy: Sestra A. Svátek-Keil, dřívější náčelnice župy Východní oznamuje, proč se nevykonaly zkoušky zdatnosti v župě a současně sděluje, že se vzdala náčelnictví z rodinných příčin. Usneseno poslati jí děkovaný dopis za spolupráci s náčelnictvem obce. — Náčelník župy Severovýchodní, br. Krátký referuje o činnosti jednot v župě. S potěšením vzato na vědomí. — Br. Josef Kos, náčelník župy Jižní podává zprávu o stavu župy a věří, že se situace zlepší. — Náčelník župy Východní, br. Josef Sazama podává potěšující zprávu o činnosti starších cvičenců a posílá obrázek jejich. Referuje o účasti na kursu v Boonton a naději skládá v kursisty. Sděluje, že po odstoupení sestry župní náčelnice prozatím župa bude bez náčelnice. Náčelnictvo žen AOS. obrátí se k župě s přáním, aby co nejdříve získána byla vedoucí žen této župy. — Předseda tělovýchovného výboru AAU. žádá o sdělení výsledků závodů AOS. Jelikož závody AOS. se nekonaly, pouze závody žup, oznámeny výsledky těchto, což za nepřítomnosti náč. obce již učinila ses. Prenerová. — Sestra Zdeňka Tintěrová, II. místonáčelnice obce posílá dopis s oznámením, že z nezbytné nutnosti se vzdává členství

náčelnictva. Náčelnictvo žen resignaci nepřijalo a sestra bude požádána, aby nadále zůstala členkou náčelnictva.

Zpráva náčelníka AOS. br. Jelínka. Podává podrobný referát o školách letošního roku. Děkujeme všem učitelům obou škol i všem, kdo přispěli pomocí ku zdaru těchto podniků. Účast 43 posluchačů v Algonquin, v Clevelandu 37, v Boonton 5 posluchačů ze župy Východní. Kursy měly dobrý výsledek a je nutno pokračovati ve výchově cvičitelstva, neb dva týdny věnované školám je čas příliš krátký. — Dále sděluje o své činnosti v tomto období. — Podává podrobnou zprávu o stavu a tělocvičné činnosti jednot, sdružených v AOS. Situace není příliš utěšená, následkem nedostatku vedoucích. Jednoty i župy konají za daných poměrů co je možné pro udržení ruchu tělocvičného. Zájem starších bratrů o tělocvik a snaha stávajících vedoucích zaslouží uznání. Je nutné dáti vytisknouti "vysvědčení" pro absolventy škol cvičitelských. — Zpráva přijata.

Zpráva náčelnice AOS. s. Dankové. Zdravotní odbor AOS. pořádá právě školu pro své členky. Na zorganizování zdravotní jednotky, která by byla vyslána do Čs. republiky se pracuje, ale je řada překážek, které výsledek oddalují. — Zpráva přijata.

Zástupce do AAU. br. J. Šimon sděluje, že výroční schůze AAU. koná se od 8.—10. prosince v Atlantic City, N. J. Usneseno za obec z Chicaga zástupce nevysílat, ale požádat župu Východní o zastoupení na této schůzi.

Zkoušky zdatnosti. Povoleno udělití emblem zdatnosti všem mužům z Cedar Rapids, kteří se zúčastnili zkoušek. Emblemy se daly zhotoviti a budou ihned rozeslány, jakmile je obdržíme, jednotám se seznamy těch, kterým patří. Oznámení Sokolic Berwyn s doplňkem o návštěvě cvičení, což by zlepšilo členkám výsledek zdatnosti, došlo až 12. srpna, proto nelze již výsledek měniti. Tabulky byly přehlednuty dle propočítávání výsledků.

Pro rok 1945 se upraví zkoušky zdatnosti v jiné formě než dosud, aby se mohli zúčastniti všichni cvičící všech jednot, při snažším řízení.

Námět na pořádání národních sokolských závodů v míčových hrách se projedná v příští schůzi.

Bude pamatováno na výchovné školy pro cvičitelstvo v období podzimním a zimním. Je potřebné též zahájití výcvik cvičenců a cvičenek na nářadí ve zvláštních hodinách.

Jednáno o poválečném sletu amerického sokolstva. Technické věci jsou v přípravě a zásadně rozhodováno bude o nich na schůzi Svazu.

Debatováno o účasti sester v armádní službě S. S. Sestra náčelnice vysvětluje situaci.

Hilda Jelínková, jednatelka.

Ž u p a S t ř e d n í .

ZÁPIS

ze schůze V.V.S.Ž.S. konané 20. září 1944.

Schůzi řídil br. starosta Břet. Vaněk za účasti 19 zástupců.

Omluveni ses. Konečná, Pravidíková, Ševčíková a Krátká. Bratři Pešek, Zárobský, Kopp.

Br. starosta vyslovil soustrast br. Jos. Hobíkovi nad úmrtím jeho manželky.

Čten protokol ze schůze červnové, a schůze předsednictva konané 6. září, oba schváleny.

Dopisy: A.O.S. vyhověla žádosti naší, aby poplatek, který jest ustanoven pro kočujícího cvičitele Ž.S. byl věnován pro posluchače cvič. kursu. Dále vysvětleno, proč byl pořádán kurs v campu Č.S.A.

Resoluce, kterou Sokol St. Louis, Mo., zaslal, byla vzata na vědomí.

Sokol Slávský zaslal pozvání na banket, který pořádají na počest jejich starosty A. Doležala, který již 50 let jest činným v téže jednotě.

Amer. Slov. Kongres zaslal žádost o vyslání zástupce na sjezd, který se koná 23. a 24. září v Pittsburghu. Zvolen br. starosta B. Vaněk, aby zastupoval S.Ž.S.

The Community and War Fund zaslal děkovný dopis za spolupráci, kterou S.Ž.S. koná se svými podřízenými jednotami, neb bylo jmenováno 44 členů k účasti práce té. A žádal o příspěvek, který doporučen jednotám k příspěví.

Br. Frank Vorel odevzdal \$10.00 poplatek ze závodů od T. O. M. Sok. Chicago.

Zprávy schváleny následovně:

Zpráva náčelníka Jos. Regnera: Cvičtelskou školu pořádanou A.O.S. od 2.—16. července prošlo 13 dorostenců z naší župy. Dorost. Pojman od Havl. Tyrš prošel s výborným prospěchem, 5 s prospěchem velmi dobrým a 7 dobrým. Žádá zást. jed., aby ty jednoty, které měly dorostence v této škole, zaměstnaly je při cvičení, aby získali na praxi, a pokud možné účastnili se pokračovací školy. Ohledně zahájení cvičičí sezony zaslal provolání do časopisů. Ve schůzi náčelnictva probírány otázky veř.

cvičení župního, by byly společně mužů i žen i dorostu. Vzhledem malého počtu jak u mužů i dorostenců vypadala by čísla uboze, kdežto společně vystoupení zaplní celé cvičiště. Rovněž usneseno provést závody dorostu ve volley ball, basketball a národ'ové s atletikou před veřejným cvičením. Usneseno provést zkoušky zdatnosti přeepsané A.O.S.

Zpráva ses. náčelnice M. Konečné: Súčastnila se kursu cvičitelského v Algonquin, Ill. Za Ž.S. súčastnilo se 15 dorostenek a 2 ženy. Župa Střední měla posluchačů 30, župa Západní 13, celkem 43. Dle jejího pozorování posluchači věnovali kursu pozornost, hleděli co možná nejvíce z kursu získati, avšak někteří byli příliš mladí a proto nemohli vše obsáhnouti. Jest záhodno pro příště bráti zřetel na mladí kursistů. Ve schůzi náčel. žen byly přípravy pro zahájení sezony a veřejné cvičení župní.

Z Č.N.S. podal zprávu br. V. Šimaner. VI. Vseslovanská Mobilisace, konaná 6. srpna v Plzeňském Parku, vydařila se nad průměr, nebo nestačil velký Plzeňský Park, aby obsáhnul tu ohromnou účast lidu. Vstupenek prodáno deset tisíc. Daň z lístku obnášela \$500.00 a čistý zisk za ten den byl \$7,160.00.

Br. pokl. Jos. Brouk podal podrobnou zprávu ze Sokolského Dne. Oznamuje, že zadal Plzeňský Park na rok 1945.

Nazdar! Sepsala

Klára Štichová, jedn.

Župa Východní.

ZÁPIS

ze schůze Župy Východní konané dne 18. září 1944.

Schůzi předsedal starosta Jos. Gregor. Zápis ze schůze minulé po přečtení schválen jak sepsán.

Dopisy: — Župní příspěvky poslaly jednoty: Sokol Schenectady, N. Y., \$8.85; Sokol Belcamp, Md., \$11.25; Sokol Blesk, Baltimore, Md., \$14.40; Sokol New York, N. Y., \$35.40; Sokol Newark, N. J., \$3.60; Sokolice Schenectady, N. Y., \$5.70; Sokolice Little Ferry, N. J., \$13.65; Sokolice New York, N. Y., \$23.55. Bývalá župní náčelnice Anna Charlie Kell děkuje župě za dárek k jejímu sňatku. Sokol Schenectady, N. Y., podal písemnou zprávu o činnosti jejich jednoty za šest měsíců.

Zpráva náčelníka: — V Baltimore, Md., se připravují na Státní veřejné vystoupení (Physical Fitness Day) a Československý den bude dne 9. října. Sokol Blesk a Soko-

lice Baltimore, Md., vystoupí na tomto Československém dnu se 40 cvičenci a sestra M. Michálek nacvičila šest kolon besedy. Společného kursu v Boonton, N. J., se zúčastnilo 45 posluchačů. Župa Východní byla zastoupena 5 posluchači. Učitelé kursu br. Karel Bednár a sestra Erhatová.

Zprávy z jednot: — Po dvou měsíčních prázdninách jednoty zahajují činnost v tělocvičnách. U jednoty Sokol Fuegner, L. I., zvolili náčelníkem bratra Jetmara a náčelnicí sestru Hana. Sokol New York, N. Y., pořádá dne 25. listopadu "Smetanův koncert" a dne 15. října pořádají společnou schůzi sokolů, sokolic a příznivkyň T. J. Sokola.

Po zprávě sestry Elkins z Newarku župní výbor pověřil br. župního náčelníka, aby svolal technickou schůzi u jednot v Newarku, do které pozve náčelníka a náčelnici Slov. Těl. Jed. Sokol, aby se dohodli ohledně cvičících večerů.

Jednatel župy byl pověřen dopsati Sokolu Belcamp, Md., aby župě sdělil, zda-li již mají místnost ku cvičení upravenou, aby mohli po prázdninách činnost zahájit. Příjem v této schůzi \$116.40. Tím program schůze vyčerpán a starosta schůzi za skončenou prohlásil. — Nazdar!

Joseph Koiman, jednatel.

Župa Severovýchodní.

SOKOL DETROIT

Návštěva schůze Jednoty našimi členy v září byla velice povzbuzující, skoro dvakrát tolik bratří schůzi tuto navštívilo a zájem o úspěšné řešení záležitosti v této schůzi byl znatelný. Projednány a schváleny byly plány řed. výboru v opravách a zlepšení budovy a projednány úspěšně byly plány na víceleté zlepšování našeho tábořiště, kde dle všeho vyroste nám po válce celá řada nových domků. Do konference Slovanského Kongresu v Pittsburgu 23. a 24. září zvolen byl co zástupce Jednoty br. A. Feix a Jednota povolila \$10.00 co dar na toto významné shromáždění amerických Slovanů. Zprávy podané na schůzi byly hezké, významná byla zpráva zástupce do Federace Čsl. Spolků br. Eisnera. Na podniku Federace v červenci získáno bylo \$530.43 pro Victory Fund, zřízený při Federaci a určený pro darování navrátilivším se našim vojínům po válce. Fond ten obsahuje již přes \$1,100.00 a zaslouhuje podpory od všech našich lidí. Další úspěšná akce Federace je organizování společného daru krve pro Americký Červený Kříž. Od Pearl

Harbor bylo již 9 společných darů krve a Federace apeluje na všechny naše krajany, aby se pravidelně účastnili této vlastenecké akce.

Jednota opět vysílá vánoční dárky pro naše členy vojny; bylo usnešeno zaslati po \$5.00 dárek těmto našim hochům bojujícím za lepší svět. — Při schůzi vyslechnuta byla zajímavá přednáška zástupce Calvert Liquor Co., pana Lambert a o výrobě a používání lihovin pro válečné potřeby.

Činnost v tělocvičně začíná v týdnu po 18. září, následkem zavření škol do toho dne z příčiny rozmnožení polia i naše tělocvična začíná později. Cvičitelství Sbor je připraven ku nastávající činnosti a je vysílána žádost na všechny naše členy a rodiče mládeže by ku cvičení se přihlásili. Cvičení bude jako vždy v pondělí a ve čtvrtek ženy a dívky, v úterý a v pátek muži a hoši. Věříme, že účast na cvičení bude veliká a že všichni naši členové pomohou v dobré té práci.

Sradostí přivítali jsme koncem srpna našeho starostu Jednoty, br. John Zbořila, který mezi námi dlel na týdenní dovolené z vojenské služby v Texasu. Br. Zbořil vyprávěl nám mnoho zajímavých věcí z nového života a zajímal se velice o naši činnost a práci, kterou měl vždy rád.

Se sokolským Nazdar!

A. Beneš.

Ž u p a J i ž n í .

HOUSTON, TEXAS.

Bratři!

Velice si vás všech vážím pro vaši čistou lásku k Sokolu a moc dobře se pak cítím, když mne ujistí, že nemůžeme zahynout za ožívování tak dobrých a poctivých charakterů. Vám bratři, Čermáku, Košaři, Jelínku, Prchale, Turku a mnoha jiným, jež nemohu zde všechny vyjmenovat, kdy se s nimi při čtení "Sokola Amerického" setkávám, děkuji. Vždy jsem čerpal ze skutků upřímných bratří a tak se stal tím, čím dnes jsem, neohroženým zastáncem Sokolstva. Bud' ale při těchto řádcích vysloveno politování, že pokud vím, jen málo u naší jednoty se "S. A." čte. To mne mrzí. Jak pak ti mohou sokolskou myšlenku správně pochopovat, když se v orgánu čtením neseznamují? U mne "S. A." jest vším. Pak chci br. starostovi Prchalovi sdělit, že dosud čekám na slíbené.

Bratře Košaři, rád bych měl vysvětlení, proč ta ženská jména nejsou psána česky a koncovkou -ová? Já již snad 2 roky nedostávám "S. A."

Dále jsem ještě četl od T. J. Sokol Los Angeles, Cal., psaný br. Bílým, což mne zajímá, poněvadž jsem jednou též pomáhal na veřejném cvičení, když br. Lešovský tehdy byl starostou. Tenkrát to byla pěkná jednota, plná živých hochů a děvčat, poněvadž z Clevelandu a Chicaga přišedších, což mezi nimi byla radost působit. Již 20 roků od toho času běží. Zajímalo by mne, kde br. Bílý píše, že br. Lešovský znovu přistoupil, což tam muselo být, co toho bylo příčinou? Živě na to všechno pamatuji, jak v Polské sni jsme cvičivali, zábavy pořádali, jak přátelské a nebylo neděle, aby se někde společně (snad celá jednota) nebylo vyrazilo, buď na kopci, kde při švestkových knedlicích mnoho kupletářů nás ve smíchu udržovalo. Co ale nechci zapomenout, že los-angelští se starali všemožně získávat adresy nově přichodších, aby je pak mohli poštou pozvat mezi sebe. Tenkrát to velice pěkně pracovalo; pracuje to dosud? Při návštěvě asi před 10 lety jsem již nenašel ty tváře, ale v La Crescenta jsem poznal nově přišedší tváře, novou krev a měl bych radost, až bych navštívil ta místa zase, abych se s nimi zase mohl setkat. Znovu opakují, že Sokolem je být uměním a proto více Doležalů, jak píše br. Čermák!

Nazdar!

A. R. Hamusek.

Edward Gregor,
předseda Svob. Obce v Chicagu:

POSÍLEJTE DĚTI DO ČESKÝCH ŠKOL A DO SOKOLA!

Dnes — více než kdy před tím — jest důležitě, aby každé dítě učilo se češtině. České školy se právě otevřely, a všechny matky a otcové měli by dáti zapsati své děti nejen do nejbližší české školy, ale i do Sokola.

Až tato válka skončí, mnozí z našich hochů zůstanou v Evropě konati policejní povinnost; někteří na rok, jiní na dvě nebo snad i na tři léta. Jelikož víme, že jest všeobecně pocit hořkosti vůči Němcům v celé Evropě, a že Hitler za účelem lepší kontroly obsazených zemí poslal do nich mnoho Němců, můžeme všim právem souditi, že naši američtí vojáci budou konati policejní povinnost také ve slovanských zemích jako je Bulharsko, Polsko, Jugoslavia atd. Až tito američtí vojáci dokončí svou povinnost a budou posláni domů a později propuštěni ze služby vojenské, stanou před svými matkami a otcí a budou jim děkovati srdečně za to, že byli jako děti posláni do českých škol a sokolských tělocvičen, a povědí jim, jak jim to velice pomohlo v Evro-

pě. Na druhé straně tam, kde rodiče zanedbali posílání dětí do našich škol a do Sokola v jejich mládí nebo dokonce zanedbali mluvit s nimi česky, tak že děti nedovedly ani mluvit ani rozumět lidu v oněch slovanských zemích, kde konali policejní službu, děti řeknou rodičům: "Maminčko a tatínku, proč jste nenaléhali na to, abych chodil do české školy a do Sokola, nebo proč jste aspoň nemluvili se mnou ve své mateřské řeči, abych nemusil, se svým slovanským jménem, sklánět hlavu hantou, když se mnou mluvili anebo tázali se mne na něco Slované v zámoří?"

Naše matky a otcové musejí si uvědomiti, že žijeme dnes v jiné době; že Evropa, vzdálená kdysi od nás dva týdny lodí a vlakem, je od nás pouze den daleko aeroplánem; že většina Evropy je slovanského původu a že za krátko vaši synové a dcery budou konati obchodní, vzdělávací a zábavní cesty tam zrovna tak, jako se dnes konají cesty na Floridu nebo do Kalifornie, a že jest naprosto potřebí a prospěšno, aby se naučili jedné z těchto slovanských řečí, češtině, nyní, — proč tedy nezapsati je do nejbližší české školy okamžitě?

Matky a otcové, po vyslechnutí a přečtení toho, co naši vojíní, maríní a námořníci, letci a jiní, jakož i obyvatelé a vojíní Evropy prožívají dnes, měli by si uvědomiti, jak důležitá je fyzická zdatnost, a dát děti zapisati také do Sokola. Budou-li čísti tento článek snad dědečkové a babičky, necht' jej přečtou svým dětem. Čtete jej zvolna a vysvětlíte vše pečlivě. Jsem si jist, že s pomocí dnešních světových událostí podaří se vám snadno dosíci jejich pochopení. Prokážete jim službu a velkou službu, za kterou oni a jejich vnukové budou vám v budoucnosti vděčni.

ANGLICKÁ KNIHA "SOKOL".

V Londýně byla vytištěna kniha pod názvem "Sokol" The Czechoslovak National Gymnastic Organization, kterou napsal F. A. Toufar, člen náčelnictva. Jest to opravdu velmi cenná, anglicky psaná knížka, kterou zde v Americe dávno postrádáme. Cena jest 75c a možno tuto objednat v úřadovně Obce.

VÍTĚZSTVÍ ZÁVISÍ NA MRAVNÍ SÍLE.

Obě bojující strany poznají ve válce, že při dlouhém běhu rozhodne o vítězství mravní síla.

Mravní síla je výrazem ducha. Jeho trvalá a stále se obnovující síla vyrůstá jedině ze svobody, víry, nadšení a přesvědčení o spravedlnosti věci, o níž bojuje.

Náhraška takové mravní síly se dá vyrobiti propagandou a nějaký čas také vydrží. Nemůže však vydržeti trvalý tlak skutečné věci, jako lež nemůže překonati pravdu.

Mysl, naplněná lží, je nestálá a špinavá. Mravní sílu lidu, budovanou na takových základech, lze udržeti jen ustavičně se opakujícími úspěchy a sensacemi. Nemajíc vlastní duchovní podstaty, v neštěstí se hroutí.

Zkouška mravní síly lidu začíná ve chvíli neúspěchů. Když jde všechno dobře, tu je lehké být statečným, podnikavým a odvážným. Zkouška mravní síly nastává za porážek a protivenství.

Lid, jehož mravní síla se opírá o vnitřní přesvědčení, je pojištěn proti propagandě a neúspěchům. Lid, mající tuto víru v sebe, se nedá lehko ovlivnit porážkami a nepropadá klepům, pověstem, hádkám a výčitkám. Naopak, takový lid je protivěstím spíše zocelován a veden k záměrným a neodolatelným činům.

"Britain today."

To All Members of American Sokol Union! LET'S ALL BACK THE ATTACK!

Total Victory is undoubtedly closer today than it was a few months ago. But don't let's make any misake about it — there's still a great deal to be done before the glorious day of PEACE arrives.

Many battles are still to be won. Millions of dollars worth of war equipment must still be made and delivered to the fighting fronts. There are many sacrifices ahead of us. Let's not let up now.

No matter what your bond buying has amounted to so far, increase it, step it up. Whatever sacrifices you may find it necessary to make, how can they compare with those being made every day by our men at the front?

You'll feel better when the boys come marching home if you can look them squarely in the eye and say, "We backed you up with EXTRA bonds."

ADRESÁŘ AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ.

AOS. A JEJÍ ODBORY:

Předsednictvo AOS. Schůze poslední pondělí v měsíci. Starosta: Karel M. Prchal, 2419 S. Scoville Ave., Berwyn, Ill.; jednatel: Václav Konečný, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.; náměstkyně: Jar. J. Zmrhal, Jos. Sýkorová; pokladník: Jos. Falta.

Peněžní poukázky, ať už Money Orders anebo čeki, buďtež vystavovány na jméno AMERICAN SOKOL UNION; k osobním čekům nutno připojit 10c v poštovních známkách na změnu. Adresa na všechny zaslíky pro Předsednictvo AOS.: American Sokol Union, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Názeľnictvo AOS. Názeľník: Jarka Jelínek, 1412 W. 18th St.; názeľnice: Kate Danko, 4955 Henderson Ave.; jednatelka: Hilda Jelínková, 1412 W. 18th St., Chicago, Ill.

Ústřední vzděl. sbor A. O. S. Schůze 3. pondělí v měsíci v úřadovně Výk. výboru. Předseda: Jar. J. Zmrhal, 4301 W. Cullerton St., Chicago, Ill.; vzdělávatel: Jarka Kořář, 3122 S. Clinton Ave., Berwyn, Ill.

Ústřední věstník "Sokol Americký".—Redaktor: Jarka Kořář, 3122 S. Clinton Ave., Berwyn, Ill.

ŽUPA VÝCHODNÍ, NEW YORK, N. Y.

Ústřední výbor. Schůze třetí pondělí v měsíci v Sokolovně, 420-424 E. 71st St., New York, N. Y. Starosta: Josef Gregor, 1317 First Ave., New York City; jednatel: Josef Kolman, 1194 Brook Ave., New York 56, N. Y.

Názeľnictvo: Názeľník Jos. Szama, 425 E. 69th St., N. Y. C.; názeľnice Anna Svátek, 44-09—25th Ave., Astoria 3, L. I., N. Y.

Dopisy, týkající se různých odborů, zaslány buďtež na jednatele oněch výborů.

ŽUPA SEVEROVÝCHODNÍ, CLEVELAND, O.

Výkonný výbor župy Severovýchodní. Starosta: Jan Tichý, 6114 Ridge Rd.; jednatel: Anton Svoboda, 5286 Broadway. Schůze 2. sobotu v měsíci v Sokole Čech-Havlíček na Wendell Ave.

Názeľnictvo mužů: Názeľník: Frank Krátký, jednatel: Fr. Kunásek, 3438 W. 98th St. Schůze konají se poslední pondělí v měsíci v 8 hod. večer v sokolovně na Wendell Avenue.

Názeľnictvo žen: Schůze každé 2. pondělí v měsíci v 8 hod. večer v Sokole Čech-Havlíček na Wendell Ave. Názeľnice: Vlasta Šebková, 3539 Hildana Road; místonázeľnice: Ann Škoda a Eliška Pešková; vedoucí dorostenek: Cecilie Antoř; vedoucí žákyň: Máňa Šíma; vedoucí her a jednatelka: Vivlan Lacina, 3241 W. 44th St.

Vzdělávací sbor župy Severovýchodní: Vzdělávatel: Anton Svoboda, 5286 Broadway. Župní orgán, "Věstník sokolské župy Severovýchodní", měsíčník, 15501 Broadway, Bedford, Ohio. Redaktor: Voltaire H. Žižka, 3472 W. 126th St., Cleveland, O.

ŽUPA STŘEDNÍ, CHICAGO, ILL.

Ústřední výbor: Schůze každou 3. středu v měsíci v Sokole Chicago, 2345 S. Kedzie Ave. Starosta: Břetislav Vanek, 5445 S. Kedzie Ave.; náměstka: Mařka Radvanovská; jednatelka: Clara Štichová, 1438 S. 61st Ct., Cicero, Ill.; pokladník: Jos. Brouk, 2345 S. 56th Ave., Cicero, Ill.

Názeľnictvo župy Střední koná schůze každou první středu v měsíci v 8 hodin večer v Sokole

Chicago, 2345 S. Kedzie Ave. Názeľník: Joseph Regner, 2522 S. Hamlin Ave.; I. místonázeľník: Ed. Linhart, 2424 S. 56th Ave., Cicero, Ill.; II. místonázeľník: George Kaláš, 2545 S. Hamlin Ave., Chicago, Ill.; jednatel: Frank Vorel, 1342 S. 61st Ave., Cicero, Ill. Členové názeľnictva:

Názeľnictvo žen župy Střední: Schůze se konají každé 2. pátek v měsíci v 8 hodin večer, v Sokole Chicago. Názeľnice: May Konečná, 1833 S. 56th Ct., Cicero, Ill.; I. místonázeľnice a vedoucí dorostenek: Lillian Šrámková, 3212 S. Harding Ave.; II. místonázeľnice a vedoucí žactva: Zdeňka Tintěra, 2111 S. 59th Ct., Cicero, Ill.; zapisovatelka: Máňa Jeníček, 3423 S. Euclid Ave., Berwyn, Ill. Členky názeľnictva: Marie Fuka, Irene Marek, Mildred Svoboda, Bobbie Růžička, Rose Lejhanec, Blanche Tuma, Violet Doubek, Eleanor Navrátil.

Vzdělávací sbor župy Střední: Předseda:

ŽUPA ZÁPADNÍ, OMAHA, NEB.

Ústřední výbor koná své schůze každé druhé pondělí v 8 hodin večer v síni Těl. Jed. Sokol Omaha, S. 13th St., Omaha, Neb. Starosta: Š. Rokůsek, 1932 S. 16th St.; jednatel: Jos. Tománek, 1708 "B" St., Omaha, Neb.

Názeľnictvo. Názeľník: Fr. Kopecký, 2401 "Q" St.; názeľnice: Frances Hulač, 5324 Seward St. Schůze 1. středu v měsíci večer.

Vzdělávací sbor: Š. Rokůsek, 1932 S. 16th St., předseda.

ŽUPA SEVERNÍ, ST. PAUL, MINN.

Ústřední výbor: Schůze každé první pátek v měsíci v síni C.S.P.S. v 8 hod. večer v St. Paul. Starosta: Josef Pavlíček, 1767 Juliet Ave., St. Paul 5, Minn.; jednatel: Frank R. Vaněk, 1245 Lincoln Ave., St. Paul; názeľník: Frank Verner, 989 Scheffer Ave., St. Paul; názeľnice: Mildred Pleva, 487 St. Clair St.; vzdělávací odbor: Marie Svanhauser, 957 Scheffer St.

ŽUPA JIŽNÍ, DALLAS, TEXAS.

Ústřední výbor v Dallas, Tex.: Starosta Ben Převrtil, 7923 Dayton Ave.; jednatel Anton Kos, 5731 Mercedes St.; pokladník: Will. A. Nesuda, 3522 Frank Ave. Schůze 4. pátek večer v Sokolovně na 3706 Carl St. Všechny dopisy zasílejte pouze na jednatele.

Názeľnictvo: Názeľník Josef Kos, Ennis Market, Ennis, Texas; názeľnice Mary Filipce, 3104 S. Boulevard, Dallas, Texas.

Vzdělávací sbor: Vzdělávatel Joseph Vytopil, Ennis, Tex., Fr. Rendl, 2022—2nd Ave., Dallas, Tex.

ŽUPA PACIFICKÁ, SAN FRANCISCO, CAL.

Ústřední výbor: Starosta: Vořta Pláčil, 1212 Page St., San Francisco 17, Cal.; jednatel: Jos. Čížkovský, 650 Sanchez St. Schůze se konají v Sokol Hall, 739 Page St., každé 3. pondělí v měsíci v 8 hodin večer.

Názeľnictvo. Názeľník: F. Višek, 1435 Thousand Oak Blvd., Albany, Cal.; názeľnice: O. Prince, 424 W. Almond St., Compton, Cal.

Vzdělávací sbor: Vzdělávatel a dopisovatel: Jose Čížkovský, 650 Sanchez St., San Francisco 14, Cal.